Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied

Eindrapportage 2018
Jaarverslag en -rekening

Omgevingsdienst
noordzeekanaalgebied

Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied

Eindrapportage 2018
Jaarverslag en -rekening

Omgevingsdienst
noordzeekanaalgebied

Inhoud

1 Voorwoord **5**

2 Ontwikkelingen **7**

3 Programma verantwoording **10**

3.1 Programma Bouw 11

3.2 Programma Bodem 13

3.3 Programma Milieu 14

3.4 Programma BRZO 16

3.5 Programma Randvoorwaardelijk 17

3.6 Programma Bedrijfsvoering 18

3.7 Financiële resultaten 22

4 Paragrafen **24**

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 24

4.2 Onderhoud kapitaalgoederen 31

4.3 Financiering 32

4.4 Bedrijfsvoering 33

5 Financiële jaarrekening **36**

5.1 Overzicht baten en lasten 36

5.2 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 37

5.3 Toelichting baten en lasten 39

5.4 Balans 45

5.5 Toelichting op de balans 47

Bijlage 1 Overzicht taakvelden per programma **54**

Bijlage 2 Bijdrage per deelnemer **55**

Bijlage 3 Berekening financiële kengetallen **56**

Bijlage 4 Meerjarig overzicht risico's **57**

Bijlage 5 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant **59**

Omgevingsdienst
noordzeekanaalgebied

1 Voorwoord

Met veel genoegen bied ik u het jaarverslag en de jaarrekening van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) aan. Het Bestuur van de OD NZKG vraagt de betrokken Raden en Staten om zienswijzen op deze jaarverantwoording 2018, alvorens deze vast te stellen, in samenhang met de meerjarenbegroting 2020-2023.

Onze opdrachtgevers (bevoegde gezagen) ontvangen een verantwoordingsrapportage over 2018 waarin specifieke informatie over de uitvoering van het werk, zoals vastgelegd in de uitvoeringsovereenkomst (UVO) 2018, is opgenomen. In de jaarrekening geven wij een toelichting op de realisatie per programma, waarbij afwijkingen groter dan 50K en eventuele bestuurlijke aandachtspunten toegelicht worden.

Het definitieve resultaat over 2018 is positiever dan de verwachting bij de tweede tertaalrapportage. Door de krapte op de arbeidsmarkt zijn we niet in staat geweest alle vacatures in te vullen, waardoor de capaciteitskosten lager zijn. Daarnaast is door vrijval van een voorziening het resultaat positiever.
De benodigde onttrekking aan de algemene reserve is 46k geworden in plaats van de verwachte 425k. Na de onttrekking is het resultaat van de OD NZKG over 2018 nihil.

De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied bestaat 5 jaar. Dat is een moment om te markeren. We zijn een volwassen organisatie geworden die steeds verder professionaliseert. Onze bedrijfsvoering is transparant en op orde en in de afgelopen twee jaar hebben we gezamenlijk met onze opdrachtgevers een Prestatiegerichte Financieringsmethodiek ontwikkeld en gevalideerd. Deze ligt nu separaat ter besluitvorming voor. Met het vaststellen van deze methodiek wordt tevens een uniform uitvoeringsniveau vastgesteld. In december jl. is het bestuurlijk referentiekader voor de regionale strategie voor VTH vastgesteld. Dit alles draagt bij aan een level playing field voor burgers en ondernemers, en aan een meer efficiënte inzet van de Omgevingsdienst.

In 2018 hebben we bijgedragen aan een aantal belangrijke trajecten. Bijvoorbeeld de verhuizing van het Europees Geneesmiddelen Agentschap (EMA) naar Amsterdam.
Op basis van vooroverleg met alle partijen konden wij de vergunningverlening in zeer korte tijd mogelijk maken. Het in gebruik nemen van de Noord zuid lijn waarbij onze vergunningverleners, toezichthouders en adviseurs, een aantal van hen al vanaf het begin, betrokken waren en waarbij we in de afgelopen jaren veel expertise op het gebied van tunnelveiligheid hebben opgebouwd.
De stofoverlast bij Tata Steel, waarbij we samen met het bevoegd gezag Provincie Noord Holland er alles aan doen om de overlast voor de omliggende gemeenten te beperken. De complexe problematiek heeft er voor gezorgd dat we in het afgelopen jaar in landelijke media verschenen.

Naast de grote blikvangers hebben circa 16.000 bedrijven onze aandacht en controleren wij ook dit jaar weer honderden bodemactiviteiten, de veiligheid van constructies, duurzaamheid en energiebesparing.

De arbeidsmarktproblematiek blijft een punt van aandacht. Komende jaren moeten we investeren in het aantrekken van specialistische capaciteit, die we deels ook zelf zullen moeten opleiden. De toenemende complexiteit van het werk door de vermenging van wonen en werken en de nieuwe technologieën die het bedrijfsleven toepast, maakt het

noodzakelijk om te blijven investeren in de ontwikkeling van onze medewerkers. Afgelopen jaar hebben we een nieuwe Ondernemingsraad gekozen, waarbij 86% van de medewerkers zijn stem heeft uitgebracht. De OD NZKG heeft daarmee weer voor een periode van 4 jaar een betrokken en actieve Ondernemingsraad, waarmee het prettig samenwerken is.

Tot slot alle lof voor de medewerkers van de OD NZKG die, ondanks de toenemende complexiteit van het werk, de ontwikkelingen op het gebied van wetgeving en de validatie van de financieringsmethodiek, ook in het afgelopen jaar weer een enorme gezamenlijke prestatie hebben geleverd.

Emmy Meijers,
Algemeen Directeur Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied

2 Ontwikkelingen

De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied bewaakt en bevordert namens alle aangesloten gemeenten en provincies de kwaliteit van de fysieke leefomgeving.
Wat we op de inhoud doen ligt voor een groot deel vast vanuit wet, regelgeving en beleidsdoelstellingen van onze opdrachtgevers. Daarop blijft onze inzet uiteraard gericht. De maatschappelijke trends, wettelijks ontwikkelingen, de bestuurlijke ambities en problemen, risico's en opgaven in ons werkgebied bepalen daarnaast ook onze opgave. Het spreekt voor zich dat de OD NZKG de opgedragen taken professioneel en kwalitatief hoogwaardig uitvoert. In deze paragraaf schetsen wij een aantal ontwikkelingen die van belang waren bij het uitvoeren van de taken.

Organisatieontwikkeling

In 2018 hebben wij ons 5 jarig bestaan gevierd met een symposium over big data en een lustrum feest voor alle medewerkers. In dit jaar hebben wij als organisatie ook weer stappen gezet in onze ontwikkeling. We zijn gaan werken met een nieuwe organisatiestructuur. Het aantal primaire directies is van drie naar twee gegaan om daarmee een kleiner directieteam te creëren in lijn met vergelijkbare organisaties.
Deze wijziging maakt deel uit van een concernbreed programma gericht op de doorontwikkeling van de organisatie waaronder ook managementontwikkeling valt. Belangrijkste doel van deze ontwikkeling is dat het leiderschap een duidelijke koers richting de toekomst weet uit te zetten en uit te dragen en dat daarbij tegelijkertijd een stevige focus ligt op de ontwikkeling van de medewerkers.

Klimaatambities

Een aantal van onze opdrachtgevers hebben in 2018 een nieuw coalitieakkoord tot stand gebracht. In deze akkoorden zien we de klimaatambities uit het regeerakkoord terug. Het thema circulaire economie zal de komende jaren een steeds prominentere plek krijgen op de politieke agenda. De wetgeving rondom dit thema is ingewikkeld en niet toegespitst. Hier ligt een stevige innovatieve opdracht voor de

Omgevingsdienst. Als OD weten we waar 'circulaire' bedrijven tegenaan lopen, dus hier kunnen wij oplossingsgericht in adviseren.

Arbeidsmarkt

De krapte op de arbeidsmarkt vraagt ook een uitgekiende strategie om de OD NZKG als organisatie op de arbeidsmarkt breed bekend te maken. De OD NZKG is een relatief jonge organisatie en (nog) niet bekend bij het reeds aanwezig potentieel op de arbeidsmarkt, en zo ook niet bij opleidingsinstituten. Dit vraagt om een sterk verhaal waarmee de OD NZKG zich goed in de markt zet maar ook om een strategie om via diverse kanalen de OD NZKG breder bekend te maken. In 2018 is hier met behulp van een bureau een plan van aanpak voor uitgewerkt wat in 2019 verder uitgevoerd zal worden. Onder meer gericht op meer en beter gebruik van sociale media kanalen als LinkedIn, waardoor potentiele kandidaten de OD NZKG beter kunnen vinden.

Kennisborging

De OD NZKG is weliswaar een relatief jonge organisatie maar heeft verhoudingsgewijs weinig jonge medewerkers. Voor de benodigde instroom van jong talent in verband met de leeftijdsopbouw, uitstroom wegens pensionering en kennisborging binnen de organisatie, vindt er een inventarisatie plaats op basis van de deskundigheidsgebieden. Om te zorgen voor tijdige vervanging is een technisch traineeship ontwikkeld. Hierin worden jonge mensen in één jaar opgeleid binnen een specifiek vakgebied en begeleid door inhoudelijk ervaren mentoren die hier specifiek voor zijn getraind.

Omgevingswet

Op weg naar 2019 hebben wij de voorbereidende werkzaamheden geïntensiveerd. Samen met Zaanstad en Amsterdam hebben we geadviseerd op omgevingsvisies en omgevingsplannen in transformatiegebieden van industrie naar wonen/werken. Met onze opdrachtgevers kijken we hoe vergunningprocedures vereenvoudigd kunnen worden en gaan we oefenen met (complexe) vergunningaanvragen onder de Omgevingswet. Met de andere ketenpartners als Veiligheidsregio's, GGD's en waterschappen hebben we contact gelegd en kijken we hoe we kunnen samenwerken.

Daarnaast zijn de voorbereidingen getroffen om van start te gaan met het opleiden van alle medewerkers. Het gaat daarbij om een basiscursus waarin (juridische) uitleg wordt gegeven over de nieuwe regelgeving, maar waarbij ook aandacht wordt gegeven aan wat de nieuwe manier van samenwerken gaat betekenen voor onze medewerkers. De OD NZKG kiest er bewust voor om met eigen medewerkers de andere eigen medewerkers op te leiden. Vanaf januari 2019 gaan we starten met het opleiden van alle medewerkers door kennistrainingen en casuïstiek besprekingen.

Regionale VTH Strategie

Een aanpassing van het Besluit Omgevingsrecht in juli 2017 leidt ertoe dat deelnemers in een omgevingsdienst een gezamenlijke verantwoordelijkheid hebben om te komen tot een uniform uitvoerings- en handhavingsbeleid voor in elk geval de verplicht ingebrachte taken in een omgevingsdienst. Daarbij komt dat een uniform uitvoerings- en handhavingsbeleid bijdraagt aan een level playing field voor burgers en ondernemers, en aan een meer efficiënte inzet van de Omgevingsdienst.

In het AB op 21 december is het 'Bestuurlijk referentiekader voor de regionale strategie voor VTH, OD NZKG 2019 t/m 2022' vastgesteld. Dit document beschrijft het gezamenlijk bestuurlijk perspectief en de daarbij geldende principes die ten grondslag liggen aan de gezamenlijke VTH-strategie. Daarbij wordt waar mogelijk al ingespeeld op de Omgevingswet.

Besluitvorming prestatie gericht financieren

De besluitvorming tot het definitief invoeren van prestatie gerichte financiering voor de Omgevingsdienst ligt in maart 2019, tezamen met de Jaarrekening 2018 en de Meerjarenbegroting 2020-2023, voor ter bestuurlijke besluitvorming. Ter voorbereiding op deze besluitvorming is gedurende twee jaar intensief gewerkt aan een kwantitatieve en kwalitatieve analyse van onze producten met als doel meerjarige financiële stabiliteit te creëren.

Gedurende het proces van twee jaar is in en met de organisatie OD NZKG, de projectgroep PGF, gewerkt aan inzicht in de systematiek, de analyses van de ureninzet en de voorbereiding en uitvoering van de collegiale toets. De analyses zijn besproken met de Verificatiegroep, die bestond uit financiële en inhoudelijke vertegenwoordigers van de opdrachtgevers.

Gezamenlijk is opgetrokken om de Begeleidingsgroep te adviseren over de aanpak en voortgang van het validatietraject, de uitwerking van de opdracht aan KokxDeVoogd, de geformuleerde aanpassingen in de PGF-systematiek en de conclusies. In de Begeleidingsgroep zijn de directeuren van de deelnemende opdrachtgevers vertegenwoordigd. Onder leiding van een onafhankelijke voorzitter brengen zij advies uit aan de directeur van de OD NZKG en het bestuur. Met deze manier van werken is er uitvoering gegeven aan de opdracht van het bestuur om de validatie gezamenlijk op te pakken en uit te voeren.

3 Programma verantwoording

In de verantwoordingsrapportages die alle opdrachtgevers ontvangen is de specifieke informatie over de resultaten zoals vastgesteld in de uitvoeringsovereenkomsten (UVO's) met de opdrachtgevers weergegeven. In verband met het opmaken van de jaarrekeningen hebben wij onze opdrachtgevers begin januari 2019 reeds geïnformeerd over de productieresultaten. In het bestuurlijke jaarverslag rapporteren we over het algemene beeld per programma en de belangrijkste ontwikkeling.

In het jaarverslag rapporteren we op basis van programma's. De programma's komen overeen met de werkvelden, in de uitvoeringsovereenkomsten. Per programma maken we inzichtelijk of de realisatie conform begroting is. Waar nodig is een technische wijziging op de begroting doorgevoerd. Conform de BBV wetgeving (Besluit Begroting en Verantwoording) worden programma's met betrekking tot het primair proces verantwoord exclusief de personele overhead lasten en materiele overheadkosten. Deze worden apart verantwoord op het programma Bedrijfsvoering.

Naast de inkomsten vanuit de uitvoeringsovereenkomsten heeft de OD NZKG ***overige inkomsten*** vanuit het maatwerk, dat bestaat uit werkzaamheden die gefinancierd worden uit subsidies en op basis van offertes.

Alle elf opdrachtgevers van de OD NZKG krijgen afzonderlijk een opdrachtgeversrapportage waarin het volume is verwerkt en het daaraan gerelateerde financiële eindejaarsresultaat is opgenomen. Dit eindresultaat wordt per opdrachtgever afgerekend.

Toelichting Werkwijze Prestatiegericht financieren

Het jaarverslag is opgesteld conform de op 16 december 2016 door het Algemeen Bestuur vastgestelde uitgangspunten ***Prestatiegericht financieren*** (PGF). In het voorstel tot definitieve invoering van de methodiek worden een aantal wijzigingen voorgesteld. In het Dagelijks Bestuur van 25 januari 2019 is afgesproken om de Meerjarenbegroting 2020-2023 conform de voorgestelde wijzigingen in de methodiek vorm te geven.

Met de PGF werkwijze worden de producten ingedeeld in categorieën. In het jaarverslag wordt gerapporteerd op basis van een ***kernpakket*** Milieu, Bouw, Bodem en BRZO. Dit zijn de uitvoerende VTH-taken die rechtstreeks worden gekoppeld aan de bedrijven, de bouwactiviteiten en bodemactiviteiten. Bij het kernpakket kennen we productgroepen met een laag tarief en groepen met een hoog tarief.

Daarnaast is sprake van een ***aanvullend pakket*** waarin per opdrachtgever specifieke taken en projecten zitten. De taken in het aanvullend pakket worden altijd tegen het hoge tarief uitgevoerd.
Het ***randvoorwaardelijk pakket*** bevat taken van algemeen nut, zoals bijvoorbeeld de consignatiedienst. Deze taken zijn gelijk voor alle opdrachtgevers. De kosten zijn naar historische inbreng verdeeld over de opdrachtgevers waardoor dit voor hen een vast bedrag is waarover aan het eind van het jaar geen afrekening plaatsvindt. Het risico van meer of minder kosten op het randvoorwaardelijk pakket is voor de OD NZKG.

Toelichting Bedrijvenbestand

Er wordt continu aan gewerkt om de kwaliteit en actualiteit van het bedrijvenbestand te verbeteren. Hiervoor is een koppeling tot stand gebracht met het Nieuw Handelsregister (NHR) waardoor in de toekomst door beide partijen informatie wordt geleverd ten aanzien van de kwaliteit en actualiteit. Vanaf 2020 is namelijk ook sprake van een terugmeldplicht vanuit de overheid naar het NHR. Voor de financieringsmethodiek wordt het bedrijvenbestand jaarlijks op 1 september geactualiseerd zodat waargenomen verschillen kunnen worden vertaald in de uitvoeringsovereenkomsten voor het daarop volgende jaar.
Met ingang van 1 september hebben wij een kwaliteitsslag in het bedrijvenbestand doorgevoerd. In lijn met de economische ontwikkelingen is het aantal bedrijven toegenomen. Op basis van bedrijfsbezoeken hebben wij het bestand verder op orde gebracht en zien wij als gevolg van een verschuiving van complexe naar eenvoudige bedrijven een daling in de financiële omvang van het bestand van 4%.

3.1 Programma Bouw

Het programma bouw heeft als doelstelling om bij te dragen aan de grote bouwopgaven in de regio en onaanvaardbare risico's, vooral op het gebied van veiligheid en gezondheid, af te kunnen vangen. Voor het verlenen van omgevingsvergunningen, behandelen van meldingen, het toezicht en handhaving op bouw en sloop in realisatie- en gebruiksfase is per bouwactiviteit een toetsingsniveau vastgesteld met een oplopende intensiteit per categorie. Daarnaast zijn er diverse thema's en projecten die in samenhang met opdrachtgevers plaatsvinden, zoals EPG (Energieprestatienorm Gebouwen), grootstedelijke onderhoud programma's bruggen en brandveiligheid.

Voortgang en ontwikkelingen

De bouwopgave blijft landelijk gezien onverminderd hoog terwijl de vraag in ons werkgebied zich lijkt te stabiliseren omdat het maximum aan capaciteit voor woningbouw bereikt is. In de jaarcijfers 2018 hebben we de afnemende groei in vergunningaanvragen verwerkt. De OD NZKG heeft via het Economisch Instituut voor de Bouwnijverheid, speciaal voor haar verzorgingsgebied, een prognosemodel

laten ontwikkelen waarin relevante informatie gecombineerd wordt. Het is de bedoeling dit jaarlijks te herhalen zodat een betere voorspelbaarheid van de vraag ontstaat. Op basis van deze voorspellingen wordt voor 2019 groei verwacht, vooral op het gebied van infrastructuur.

De krapte op de arbeidsmarkt doet zich al enige tijd voelen bij de overheid. Ondanks de extra inspanningen om personeel te vinden lukt dat moeizaam. Met name constructeurs en toezichthouders bouw zijn schaars en moeizaam vindbaar. Op dit moment werken we nog steeds met een relatief grote inhuur capaciteit. De verwachting was dat voor vergunnen en toezicht de capaciteitsproblemen in 2018 konden worden opgelost. Voor vergunningen blijkt dat inderdaad nagenoeg het geval. Voor Constructie Veiligheid en Toezicht en Handhaving Bouw is er echter nog steeds sprake van een onderbezetting.
De methode Risico Gestuurd Toetsen voor Constructieve Veiligheid is bestuurlijk door Amsterdam vastgesteld en voor Haarlemmermeer in voorbereiding. In samenspraak met een aantal opdrachtgevers wordt verder onderzocht of deze methode breder ingezet kan worden. Het regionaal vaststellen van een risicogestuurd toetsingsniveau voor toezicht kan bijvoorbeeld een goede ontwikkeling zijn om invulling te geven aan de schaarste problematiek op de arbeidsmarkt.

Financiële verantwoording

Voor het programma bouw zijn, ten opzichte van het 2e tertaal, lagere baten gerealiseerd van 0,2 mln. De lasten zijn 50K lager dan verwacht. In de laatste maanden van 2018 heeft de daling van het aantal aanvragen in het product “verbouw” zich vooral in het grootstedelijk gebied doorgezet. Daarentegen groeit het aantal grote projecten. De lasten zijn iets lager omdat de bezetting in het laatste tertaal iets lager was dan verwacht.

Lasten zijn exclusief lasten voor bedrijfsvoering. Deze zijn opgenomen in het programma bedrijfsvoering.

(bedragen x € 1.000)

Programma Bouw	Gewijzigde begroting	Realisatie	Verschil Begroting-Realisatie
Lasten	7.639	7.589	-50
Baten	-12.309	-12.067	242
Saldo	**-4.670**	**-4.478**	**192**

(-/- = voordeel, + = nadeel)

3.2 Programma Bodem

Het doel van het programma bodem is de bescherming van de leefomgeving voor wat betreft bodem, meer specifiek ten aanzien van bodemverontreiniging. Concreet betekent dit dat wordt getoetst en wordt toegezien of de uitvoering van bodemwerkzaamheden plaatsvindt binnen de kaders van wet- en regelgeving voor bodembescherming. Hierbij hoort ook de toetsing en controle aan standaardvereisten zoals Bus-saneringen (Besluit uniforme saneringen) en de door bevoegde gezagen opgestelde beschikking op een saneringsplan.

Voortgang en ontwikkelingen

Voor het werkveld bodem bestaat naast de relatie met bouwwerkzaamheden ook een verband met energietransitie en klimaatadaptatie. In het algemeen kan gesteld worden dat wanneer de bouwwerkzaamheden aantrekken meer leidingen worden gelegd/vervangen waardoor meer activiteiten in de (verontreinigde) bodem plaatsvinden. Daarnaast zien we een intensiever gebruik van de ondergrond bijvoorbeeld voor Warmte- en Koude Opslag (WKO). Dit is een methode om energie in de vorm van warmte of koude op te slaan in de bodem. Door slim gebruik van data in de bodemapp constateren we ook meer illegale bodemsaneringen.

De stijging die we in de eerste twee tertalen van 2018 waarnamen heeft zich vrij constant doorgezet. De groei over het jaar heen betreft ruim 20% in aantallen producten. We verwachten dat de groei zich de komende jaren zal voortzetten.

Financiële verantwoording

Het programma Bodem heeft een positief resultaat van 178k over 2018 gerealiseerd ten opzichte van het tweede tertaal. Het resultaat wordt veroorzaakt door sterk hogere volumes op vrijwel alle producten. Aan de lastenkant zien we (nog) geen evenredige stijging. Een oorzaak van het verschil tussen de lasten en baten, is dat meer producten (gestegen met 20%) worden gevraagd dan begroot. Door knelpunten in de beschikbare arbeidscapaciteit (gestegen met 4%) is de ondergrens bereikt van het gevraagde kwaliteitsniveau voor het toezicht.

Lasten zijn exclusief lasten voor bedrijfsvoering. Deze zijn opgenomen in het programma bedrijfsvoering.

Programma Bodem	Gewijzigde begroting	Realisatie	(bedragen x € 1.000) Verschil Begroting-Realisatie
Lasten	4.232	4.187	-45
Baten	-6.599	-6.731	-132
Saldo	**-2.366**	**-2.544**	**-178**

(-/- = voordeel, + = nadeel)

3.3 Programma Milieu

Doel van het programma milieu is het zorgvuldig waarborgen van een veilig en leefbaar Noordzeekanaalgebied. Per opdrachtgever is rekening gehouden met de verdere ontwikkeling van de complexe bedrijvigheid en toenemend gedifferentieerd ruimtegebruik van het gebied. Hiervoor worden alle gebruikelijke VTH-instrumenten ingezet, zoals vergunningverlening, behandelen van meldingen, klachtbehandeling, toezicht en handhaving, inclusief specialistisch en juridisch advies.

Voortgang en ontwikkelingen

In lijn met de economische ontwikkelingen is het aantal bedrijven in het bedrijvenbestand toegenomen. De stijging van het aantal vergunningen heeft zich ook in 2018 doorgezet. De OD NZKG verleende 30 tot 45% zo veel milieuvergunningen als begroot. De grote bouwopgave in de regio heeft effect op het programma milieu. Het werk wordt complexer door de vermenging van wonen en werken. Er spelen steeds meer ingewikkelde ruimtelijke inpassingsvraagstukken. De vermenging van wonen en werken heeft ook een significant effect op het aantal meldingen van overlast.

In 2018 heeft het kabinet besloten om per 2050 van het gas af te zijn. Dit leidt tot een toename van nieuwe bodemenergiesystemen. In 2018 zagen wij - net als in 2017 - een stijging van het aantal meldingen in het kader van het Besluit Lozing Buiten Inrichting (Bbi). Met deze behandeling van de meldingen faciliteert de OD NZKG de wens van opdrachtgevers om woningbouw te verduurzamen. Tegelijkertijd worden situaties nog complexer aangezien de druk niet alleen op de bovengrondse ruimte maar ook op de ondergrondse ruimte groter wordt. Ook hier ondervinden we de gevolgen van de krapte op de arbeidsmarkt. Het is lastig om specialistische functies vervuld te krijgen waardoor het uitvoeren van specialistische taken meer in de knel komt en de kwaliteit voor de langere termijn onder druk komt te staan.

VTH programmering

Programmatisch actualiseren

Voor het gehele bestand van omgevingsvergunningen heeft de OD NZKG in 2017 een actualisatieprogramma opgesteld. Voor 2018 heeft de dienst erop ingezet om de ontstane werkvoorraad door veranderde wet- en regelgeving weg te werken. Ten aanzien van de toetsing van de vergunningen is dit gelukt. Daar waar deze toetsing vraagt om aanpassingen van een vergunning, wordt het proces complexer. Het overleg met het bedrijf is tijdsintensief. Ook wordt breder gekeken naar de bestaande afspraken en rechten. Uiteindelijk is de actualisatie erop gericht om de kwaliteit van de bestaande vergunning te verbeteren en te zorgen dat de omgeving optimaal en blijvend wordt beschermd. Voor het programmatisch actualiseren van de

omgevingsvergunningen milieu is een periode van twee jaar afgesproken om de actualisatieslag wat betreft de achterstand af te ronden, te beginnen in 2018. Met Amsterdam is een periode van vier jaar afgesproken. Een deel van de reguliere actualisaties, die binnen het kernpakket vallen zijn in 2018 uitgevoerd. De toename van het aantal vergunningaanvragen is echter dermate groot dat we een deel van de capaciteit, die we in 2018 hadden begroot voor het programmatisch actualiseren en de reguliere actualisaties, ingezet hebben om te kunnen voldoen aan die hogere vraag. Voor 2019 gaan we de actualisaties projectmatig uitvoeren en in overleg met onze opdrachtgevers afspraken maken over planning en realisatie om de achterstand weg te werken. Wij verwachten in ieder geval voor de Provincie Noord-Holland, Amsterdam en Haarlemmermeer een doorloop naar 2020.

Bij milieutoezicht is in 2018 gestart met een verbeterde inzet van de controle capaciteit voor de te onderscheiden branches. De resultaten zijn in lijn met de beoogde resultaten qua optimalisatie van het toezicht rendement en effectiviteit. De productieopgave voor 2018 is gerealiseerd binnen de beoogde kwaliteit en risico kaders. In 2018 is door de krapte op de arbeidsmarkt de flexibele schil opgelopen tot bijna 30% van de totale inzet. Om de contuinuiteit en de kwaliteit van het werk te borgen, is besloten om de flexibele capaciteit niet verder te laten toenemen.

Een deel van de werkzaamheden in het programma bestaan uit het geven van specialistisch en juridisch advies. Deze werkzaamheden zijn conform begroting uitgevoerd.

Financiële verantwoording

Ten opzichte van het tweede tertaal zien wij een voordeel op de lasten omdat verschillende vacatures niet zijn ingevuld door de krapte op de arbeidsmarkt. De baten zijn ook iets hoger dan verwacht doordat er meer offertewerkzaamheden zijn afgerond. Hiermee komt het totale resultaat uit op 341k positief.

Lasten zijn exclusief lasten voor bedrijfsvoering. Deze zijn opgenomen in het programma bedrijfsvoering.

(bedragen x € 1.000)

Programma Milieu	Gewijzigde begroting	Realisatie	Verschil Begroting-Realisatie
Lasten	11.204	11.025	-180
Baten	-13.995	-14.156	-162
Saldo	**-2.790**	**-3.132**	**-341**

(-/- = voordeel, + = nadeel)

3.4 Programma BRZO

In Nederland is de verantwoordelijkheid voor de vergunningverlening en toezicht- en handhavingstaken bij de meest risicovolle bedrijven ondergebracht bij zes omgevingsdiensten, waarvan de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied er één is. De OD NZKG voert deze VTH-taken uit voor de meest risicovolle bedrijven in de provincies Noord-Holland, Utrecht en Flevoland. Voor deze bedrijven zijn met name het Besluit risico's zware ongevallen (Brzo) en/of de Richtlijn Industriële Emissies (RIE-4) van belang. De Brzo-bedrijven worden intensief geïnspecteerd op naleving van deze wetgeving. Voor deze bedrijven heeft de OD NZKG een samenwerkingsrelatie opgebouwd met de overige Brzo-OD's en de andere inspectiepartners: de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de Veiligheidsregio's.

In deze complexe, kennisintensieve dynamiek wordt binnen de PGF-begrotingssystematiek onderscheid gemaakt tussen 'kern' en 'aanvullend' pakket. Het Kernpakket betreft de feitelijke vergunningverlening en toezicht & handhaving. In het 'aanvullend' pakket, zijn alle noodzakelijke expertise, (bestuurlijke) afstemming en netwerken die voorwaardenscheppend zijn om de VTH-taken naar behoren, op kwalitatief noodzakelijk hoog niveau uit te voeren, ondergebracht.

Voortgang en ontwikkelingen

De geraamde uren voor het aanvullend pakket zijn dit jaar conform planning, gerealiseerd. Met de Brzo opdrachtgevers worden afspraken gemaakt betreffende de financiering van de MJA afspraken (meerjarenagenda) in IPO verband.

Financiële verantwoording

Het programma BRZO kent een positief resultaat van 27k.

Lasten zijn exclusief lasten voor bedrijfsvoering. Deze zijn opgenomen in het programma bedrijfsvoering.

(bedragen x € 1.000)

Programma BRZO	Gewijzigde begroting	Realisatie	Verschil Begroting-Realisatie
Lasten	4.336	4.257	-80
Baten	-7.196	-7.143	53
Saldo	**-2.860**	**-2.887**	**-27**

(-/- = voordeel, + = nadeel)

3.5 Programma Randvoorwaardelijk

Het doel van dit programma is het leveren van diensten die voor elke opdrachtgever nodig zijn en niet specifiek aan een opdrachtgever zijn toe te wijzen. In totaal bestaat dit programma uit een aantal producten: zoals bijvoorbeeld: consignatiedienst, bestuursondersteuning, verzoeken in het kader van de wet openbaar bestuur (wob), accountmanagement, beleidsbeïnvloeding en het regiebureau.

Voortgang en ontwikkelingen

Op het gebied van accountmanagement zijn meer uren besteed omdat er meer aandacht is voor de bestuurlijke advisering en de kennis van projecten en omgeving van de opdrachtgever. Daarnaast zijn er ontwikkelingen in beleid en regelgeving die tot grotere inzet hebben geleid van de Omgevingsdienst. Met name de voorbereiding op de komst van de omgevingswet vraagt veel inzet om te oefenen met de nieuw competenties, pilots uit te voeren in samenwerking met gemeenten en provincie en processen voor te bereiden.

Het belang van het goed borgen en toepassen van data ten behoeve van een effectieve inzet alsmede verantwoording over de inzet, neemt sterk toe. Nieuwe ontwikkelingen zoals de Omgevingswet, de AVG, maar ook de VTH-strategie, vragen meer en soms andere informatie (of andere wijze van registratie) dan nu het geval is. Zowel het databeheer als data analyse van de OD NZKG moet hierop aansluiten. De basis hiervoor is inmiddels gelegd, maar een verdere doorontwikkeling is nodig om aan de vereisten van de toekomst te kunnen blijven voldoen.

De digitale doorontwikkeling maakt ook dat meer informatie permanent beschikbaar is voor de groter wordende informatiebehoefte bij bewoners en bedrijven. Dat heeft mede geleid tot complexere en uitgebreide WOB verzoeken die meer tijd vragen.

Voor 2018 zijn de kosten voor het programma naar historische inbreng verdeeld over de opdrachtgevers waardoor aan het einde van het jaar een vast bedrag wordt afgerekend. Het risico van meer of minder kosten op het randvoorwaardelijke pakket is in 2018 voor de OD NZKG.

Financiële verantwoording

De baten binnen het programma Randvoorwaardelijk zijn conform de begroting. Op de lasten is een klein nadeel gerealiseerd op inhuurkosten.

Lasten zijn exclusief lasten voor bedrijfsvoering. Deze zijn opgenomen in het programma bedrijfsvoering.

(bedragen x € 1.000)

Programma Randvoorwaardelijk	Gewijzigde begroting	Realisatie	Verschil Begroting-Realisatie
Lasten	4.103	4.145	42
Baten	-4.305	-4.306	-1
Saldo	**-202**	**-161**	**41**

(-/- = voordeel, + = nadeel)

3.6 Programma Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering ondersteunt en adviseert de organisatie op het gebied van: personeelszaken, informatievoorziening, boekhouding, communicatie, huisvesting, facility, sturing, coaching en planning en control. Naast deze personele - en materiele bedrijfsvoeringkosten worden de personele overheadkosten van het management van de gehele organisatie op dit programma verantwoord.

Voortgang en ontwikkelingen

Afgelopen jaar was het eerste jaar waarin wij zelfstandig onze ICT omgeving beheren. Er is een servicemanager aangesteld die tot primaire taak heeft de juiste leveranciers te vinden voor de organisatiebehoefte en te borgen dat uitvoering van de contracten verloopt zoals afgesproken. Het ICT contract- en servicemanagement is daarmee tot stand gebracht.

In 2018 heeft een aanbesteding plaatsgevonden voor onze mobiele telefonie en hebben wij het Mobile Device Management ingevoerd. Hierdoor wordt vanaf 1 centraal punt de gehele mobiele omgeving geïnstalleerd, beheerd en beveiligd. Daarmee hebben we meer grip op onze zakelijke data en is de veiligheid ervan geborgd.

Daarnaast hebben wij in goed overleg met de Provincie Noord Holland besloten om onze financiële en personele administratie zelfstandig uit te gaan voeren vanaf 2020. In 2018 zijn de voorbereidende werkzaamheden tot aanbesteding van de noodzakelijke software voor het uitvoeren van deze taken opgestart. Begin 2019 wordt de aanbestedingsprocedure opgestart en naar verwachting zullen wij vanaf het tweede kwartaal 2019, samen met de Provincie Noord Holland, gaan zorgen voor ontvlechting en overdracht.

Privacy wetgeving

Op 25 mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming in werking getreden. Om uitvoering te geven aan deze wet is een Functionaris Gegevensbescherming aangesteld. Samen met de Privacy Officer en de Security Information Officer vormen zij tezamen het Privacy Team. Er is een verwerkingsregister ingericht en er zijn verwerkingsovereenkomsten opgesteld. Organisatiebreed is er een i-bewustzijn training gegeven. Ook in 2019 blijft bescherming van persoonsgegevens een belangrijk aandachtspunt.

In 2018 is een pilot uitgevoerd met Natural Language Processing. Hiermee is bezien in hoeverre deze nieuwe techniek kan bijdragen aan het effectiever en efficiënter verwijderen van persoonsgegevens uit documenten. De pilot is zeer succesvol afgerond waarna besloten is tot algehele implementatie ervan. De bescherming van persoonsgegevens bij openbaarmaking van stukken is daarmee geborgd. Ook het zogenaamde metadateren van documenten is door middel van deze techniek succesvol gebleken hetgeen een verdere kwaliteitsimpuls geeft aan onze te archiveren stukken.

Digitaal werken

Het digitaal en zaakgericht werken binnen de dienst is versterkt door het steeds beter inrichten van beschikbare systemen. Er is een zelfevaluatie tool ontwikkeld om te bezien waar het zaakgericht werken en het daarbij behorende zaakeigenaarschap verder versterkt kan worden. Het gegevens magazijn is verder op orde gebracht door de registratie van de milieu inrichtingen te vereenvoudigen en te actualiseren. Vooruitlopend op de Omgevingswet is kaartinformatie verder ontwikkeld. Zo is bijvoorbeeld op kaart inzichtelijk welk lokaal beleid op een kaartlocatie van kracht is.

Arbeidsmarkt

Op de arbeidsmarkt overstijgt, met betrekking tot een aantal kritieke functies, de vraag het aanbod. Dit geldt zeker waar het de vraag naar (meer) ervaren medewerkers betreft. In het afgelopen jaar hebben we desondanks 60% van de openstaande vacatures kunnen invullen. In 2018 waren er 56 vacatures, waarvan 34 in 2018 zijn vervuld. 10 vacatures hiervan werden vervuld middels interne doorstroom.

Voor een aantal specialistische vakgerichte functies is het voor de OD NZKG, net als voor veel andere overheden, complex om vaste medewerkers aan te trekken. De vraag is groot en het aanbod van geschikte kandidaten is gering, waarbij een deel van de kandidaten ook bewust kiest om in deze tijd als zelfstandige te werken. Gerichte wervingsacties werden met name ingezet bij teams Bouw en Milieu (op het gebied van Toezicht & Handhaving en Vergunningverlening) en Constructieve Veiligheid en voor specialistische adviseurs bij Advies & Expertise.

De krapte vraagt ook een uitgekiende strategie om de OD NZKG als organisatie op de arbeidsmarkt breed bekend te maken. De OD NZKG is een relatief jonge organisatie en (nog) niet bekend bij het reeds aanwezig potentieel op de arbeidsmarkt, en zo ook niet bij opleidingsinstituten. Dit vraagt om een sterk verhaal waarmee de OD NZKG zich goed in de markt zet maar ook om een strategie om via diverse kanalen de OD NZKG breder bekend te maken. In 2018 is hier met behulp van een bureau een plan van aanpak voor uitgewerkt wat in 2019 verder uitgevoerd zal worden. Onder meer gericht op meer en beter gebruik van kanalen als LinkedIn, waardoor potentiele kandidaten de OD NZKG beter kunnen vinden.

Modernisering van vacatureteksten, aanpassing van de website "Werken Bij" en samenwerking met wervingsbureaus (die zich richten op het vakgebied van de OD NKZG) hebben veel aandacht gekregen. Daarnaast zijn presentaties en colleges gegeven op scholen en beurzen, om toekomstige deelnemers aan de arbeidsmarkt te enthousiasmeren voor het werken bij een Omgevingsdienst.

In 2018 zijn er daarnaast samenwerkingsverbanden gestart met gespecialiseerde bureaus die op basis van onderzoek moeilijk vervulbare vacatures via specifieke media heel direct onder de aandacht van de doelgroep kunnen brengen. Met onder andere de gemeenten Amsterdam en Haarlemmermeer is verder een samenwerking opgestart om gezamenlijk te werven voor vacatures.

Als extra stimuleringsmaatregel en hulp bij de werving looft de OD NZKG een beloning uit aan de zittende medewerker die een potentiele kandidaat aanbrengt die langer dan 3 maanden in dienst blijft.

Opleiden en ontwikkelen

De nieuwe Provinciale CAO 2017-2018 richt zich op de persoonlijke ontwikkeling van medewerkers die aan het werk blijven, die leren en die zich blijven ontwikkelen. Medewerkers zijn hiervoor zelf verantwoordelijk en worden hierin ondersteund door hun werkgever. Dit gebeurt onder meer met het beschikbaar stellen van een Persoonlijk Ontwikkelbudget (POB), waarmee medewerkers eigen keuzes kunnen maken binnen hun huidige en toekomstige ontwikkeling en loopbaan.
Verder is er een algemeen opleidingsbudget, waaruit centrale trainingen worden aangeboden, deels gegeven met inzet van specialisten uit de eigen organisatie. Daarnaast worden de verplichte trainingen, onder meer met betrekking tot de kwaliteitscriteria uit de VTH wetgeving en vanuit de arbowetgeving betaald uit dit budget. In 2018 is in totaal bijna 500K uitgegeven aan opleidingen waarvan 25% voor het POB.

De aanspraak op het POB door de medewerkers is een succes; ongeveer 90% van de aangevraagde opleidingen onder het POB budget zijn OD NZKG werk gerelateerd. De rest heeft betrekking op gewenste ontwikkeling buiten de OD NZKG. Al met al kan op dit moment reeds worden geconcludeerd dat het POB een stimulerende functie heeft voor de ontwikkeling van de medewerkers van de OD NZKG.

Klachtbehandeling

De OD NZKG heeft een digitale loketfunctie ingericht waar burgers en bedrijven terecht kunnen met milieuklachten en waar zij digitaal de status kunnen volgen van de afhandeling van de klacht. In 2018 zijn iets meer dan 2000 klachten ontvangen. Verreweg het grootste gedeelte van de klachten betreft geluidsklachten en stankklachten. In bijna 60% van de gevallen heeft dit geleid tot een vervolgonderzoek. In 2019 gaan we starten met het onderzoeken van de klanttevredenheid klachtbehandeling.

Klanttevredenheid

Wij voeren doorlopend onderzoek uit naar de klanttevredenheid. We zijn begonnen met het onderzoeken van de klanttevredenheid ten aanzien van de bereikbaarheid van de frontoffice van de OD NZKG en de wijze waarop wij vragen van burgers en bedrijven beantwoorden. Binnenkort wordt daar het afhandelen van een klacht ingeval van overlast door o.a. stank/geluid aan toegevoegd. De resultaten worden gebruikt om verbeteringen in proces/systemen door te voeren en de feedback is onderwerp van gesprek binnen de organisatie om onze werkwijze te verbeteren.

Financiële verantwoording

Het programma Bedrijfsvoering komt uit op een positief resultaat van 220k door de gevormde voorziening werkhervattingskas die vrijvalt.

Door de doorontwikkeling op het gebied van beheer informatievoorziening is de formatie niet volledig opgevuld. Dit levert een voordeel op de personeelslasten van 216k. Daarnaast is nog een voordeel gerealiseerd op de kosten voor de facility. De materiële kosten op het gebied van facility zijn daarnaast lager dan begroot, dit komt in totaliteit neer op een voordeel van 76k.

Als gevolg van vervanging van langdurige ziekte is er wel een nadeel op het inhuurbudget van 292k.

Lasten zijn exclusief lasten voor bedrijfsvoering. Deze zijn opgenomen in het programma bedrijfsvoering.

(bedragen x € 1.000)

Programma Bedrijfsvoering	Gewijzigde begroting	Realisatie	Verschil Begroting-Realisatie
Lasten	13.935	13.915	-20
Baten	-166	-366	-200
Saldo	**13.768**	**13.548**	**-220**

(-/- = voordeel, + = nadeel)

3.7 Financiële resultaten

Het saldo voor mutatie op de reserves was begroot op 0,9 mln nadelig, de realisatie bedraagt 0,35 mln nadelig. In hoofdlijnen bestaat de verklaring voor het lagere nadelige resultaat ad 0,55 mln uit:

- Een voordeel van 333k aan de lastenkant vanwege lagere capaciteitskosten op de programma's Milieu, BRZO, Bodem en Bouw.
- Een incidenteel voordeel aan de batenkant door vrijval van de voorziening werkhervattingskas (240k).

Het saldo na de mutatie op reserves is nihil. Per saldo is de mutatie op reserves 0,55 mln lager dan begroot. Dit wordt op hoofdlijnen als volgt verklaard. Op basis van het rekeningresultaat vindt er een lagere onttrekking plaats aan de algemene reserve. De onttrekking aan de algemene reserve is 46k in plaats van de verwachte 425k bij de tweede tertaalrapportage. Voor de reserve WW & re-integratie was een onttrekking van 140K begroot. De gerealiseerde kosten hebben geen relatie met de doel van de reserve daarom is de begrote onttrekking niet gedaan.

Voor een nadere toelichting op de afwijkingen per programma wordt verwezen naar de toelichting in de programmaverantwoording.

Tabel: overzicht baten en lasten per programma

Resultaten per programma									(bedragen x €1.000)
	Primair begroting 2018 lasten	**Primair begroting 2018 baten**	**Primair begroting 2018 saldo**	**Gewijz. begroting 2018 lasten**	**Gewijz. begroting 2018 baten**	**Gewijz. begroting 2018 saldo**	**Realisatie 2018 lasten**	**Realisatie 2018 baten**	**Realisatie 2018 saldo**
Bouw	7.789	-13.292	-5.503	7.639	-12.309	-4.670	7.589	-12.067	-4.478
Bodem	3.305	-4.108	-803	4.232	-6.599	-2.366	4.187	-6.731	-2.544
Milieu	10.301	-13.973	-3.672	11.204	-13.995	-2.790	11.025	-14.156	-3.132
BRZO	3.720	-7.197	-3.477	4.336	-7.196	-2.860	4.257	-7.143	-2.887
Randvoorwaardelijk	3.749	-4.525	-776	4.103	-4.305	-202	4.145	-4.306	-161
Bedrijfsvoering:	14.231	-	14.231	13.935	-166	13.768	13.915	-366	13.548
- Kosten overhead	*14.107*	-	*14.107*	*13.811*	-	*13.811*	*13.915*	-	13.915
- Onvoorzien	*124*	-	*124*	*124*	-	*124*	-	-	-
- Venootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo voor mutaties reserves	**43.095**	**-43.095**	**-**	**45.450**	**-44.570**	**880**	**45.117**	**-44.769**	**348**
Mutaties reserves	**-**	**-**	**-**	**225**	**-1.105**	**-880**	**203**	**-551**	**-348**
Toevoegingen	-	-	-	225	-	225	203	-	203
Onttrekkingen	-	-	-	-	-1.105	-1.105	-	-551	-551
Saldo na mutaties reserves	**43.095**	**-43.095**	**-**	**45.675**	**-45.675**	**0**	**45.320**	**-45.320**	**0**

(-/- = voordeel, + = nadeel)

Dekkingsmiddelen

Het grootste deel van de dekkingsmiddelen van de OD NZKG wordt gerealiseerd via uitvoeringsovereenkomsten (UVO'S) met de opdrachtgevers. Er zijn UVO's afgesloten met 11 opdrachtgevers waaronder de founding fathers (gemeente Amsterdam, gemeente Zaanstad, gemeente Haarlemmermeer en de provincie Noord-Holland), de AM-gemeenten (Amstelland-Meerlanden) en de contractpartners provincie Flevoland en Utrecht. De overige dekkingsmiddelen bestaan uit opbrengsten voor offertes, subsidies, extern detacheren van personeel en onttrekkingen uit reserves. In bijlage 2 zijn de dekkingsmiddelen verder gespecificeerd.

Algemene dekkingsmiddelen

(bedragen x € 1.000)

	Gewijzigde begroting 2018	Realisatie 2018	Resultaat 2018
Uitvoeringsovereenkomsten opdrachtgevers	42.680	42.508	-172
Totaal dekkingsmiddelen via Uvo's	**42.680**	**42.508**	**-172**
Overige baten	1.890	2.261	371
Onttrekking uit reserves	1.105	551	-554
Totaal dekkingsmiddelen	**45.675**	**45.320**	**-355**

4 Paragrafen

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

De paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing is een door het Besluit Begroting en Verantwoording voor gemeenten en provincies (BBV) voorgeschreven paragraaf. De beleidskaders vanuit de OD NZKG zijn vastgelegd in de nota Weerstandsvermogen en Risicomanagement. De paragraaf bestaat uit de volgende onderdelen:

- Ontwikkelingen in 2018
- Weerstandsvermogen, bestaande uit:
  - Inventarisatie risico's
  - Inventarisatie weerstandscapaciteit
  - Berekening en beoordeling van het weerstandsvermogen
- Financiële kengetallen

Ontwikkelingen 2018

Begin 2019 is de validatie van de nieuwe financieringssytematiek van het Prestatiegericht Financieren (PGF) op basis van de realisatiecijfers 2017/2018 afgerond. Via een separaat besluit aan het bestuur wordt de impact daarvan en de aanpassingen in de productstructuur, kengetallen en tariefdifferentiatie voorgesteld voor de periode 2019 en verder. Op basis van de uitkomst van de validatie is opnieuw gekeken naar de verwachte risico's en de relatie met de hoogte van het weerstandsvermogen.

Naar aanleiding van het tweede tertaal was een onttrekking aan de algemene reserve begroot van € 0,4 mln. Op basis van het rekeningresultaat 2018 heeft er een lagere onttrekking aan de algemene reserve plaatsgevonden. Daarnaast is er in 2018 geen beroep gedaan op de weerstandscapaciteit. Per ultimo 2018 bedraagt de weerstandscapaciteit € 3,1 mln.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in een ratio van de noodzakelijke weerstandscapaciteit ten opzichte van het beschikbare weerstandscapaciteit. Met name het risico van de stijging van de loonkosten en pensioenlasten in 2019 drukt op het benodigde weerstandsvermogen. Gezien de CAO onderhandelingen wordt de kans dat het risico zich voordoet geschat op zeer groot.
Ten opzichte van de meerjarenbegroting is de totale omvang van het PGF risico afgenomen door de uitkomst en verwerking van de validatie effecten vanaf 2019. Daarnaast worden een aantal risico's niet meer als PGF risico beschouwd maar als algemene risico's waaronder het arbeidsmarktrisico en het omzet risico als gevolg van conjuncturele ontwikkelingen.

In onderstaande tabel volgt een overzicht van de risico's. Van alle risico's is het financieel effect (gevolg) ingeschat. Afhankelijk van de kans dat een risico zich voordoet, wordt een percentage van het financieel effect meegenomen in de berekening van de noodzakelijke weerstandscapaciteit. In bijlage 4 is een tabel opgenomen met een toelichting op de kans dat de strategische risico's zich voordoen en de meerjarige effecten hiervan.

Tabel: overzicht risico's

(bedragen x € 1.000)

RISICO'S	Totaal geschat financieel effect	Risico-bedrag 2017	Risico-bedrag 2018	Risico-bedrag 2019	Risico-bedrag 2020	Risico-bedrag 2021	Risico-bedrag 2022
Reeds bekende risico's							
Wet- en regelgeving	3.598	144	144	248	398	607	307
Conjuncturele ontwikkelingen en arbeidsmarkt	1.730	605	605	244	346	346	346
Bedrijfsvoering	1.731	176	176	1.566	164	164	164
Prestatiegericht financieren	2.050	1.192	1.192	410	410	410	410
	9.109	**2.117**	**2.117**	**2.468**	**1.318**	**1.527**	**1.227**

Toelichting risico's

Wet- en regelgeving (3.598k)

- Er staan diverse aanpassingen in wet- en regelgeving op stapel: Omgevingswet, Wet open Overheid, Wet Kwaliteitsborging bouw en de Natuurwet. De inschatting is dat de wijziging in wet- en regelgeving impact kan hebben op de werkzaamheden van de OD NZKG, waaronder een verstoring in de operationele te leveren kwaliteit en personele frictiekosten. De grootste risico's betreffen de Omgevingswet en Wet Kwaliteitsborging bouw.

  De inwerkingtreding van de Omgevingswet per 2021 heeft een grote impact op de organisatie, werkwijze en inhoudelijke werkzaamheden van de OD. Op het vlak van ICT is het risico dat het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) nog in ontwikkeling is en dat het vooralsnog alleen uitgaat van bevoegd gezag. Dit laatste zou betekenen dat de OD als gedelegeerde in het systeem geen bevoegdheid heeft

om vergunningaanvragen in behandeling te nemen. Het risico is dat de processen hierop aangepast moeten worden.
De wijzigingen kunnen - mits niet onderkend - tot een grote verstoring in de operatie van de OD leiden, in de ruimste zin van het woord. Dit kan leiden tot extra organisatorische kosten.
Het niet kunnen aansluiten op het DSO heeft gevolgen voor de dienstverlening waaronder de vergunningverlening.
Beheersmaatregelen: Er is een projectorganisatie binnen de OD gevormd en er is een plan van aanpak om de nieuwe wet te implementeren. Daarnaast participeert de dienst in landelijke overleggen m.b.t. het Digitaal Stelsel Omgevingswet.
Het risico wordt ingeschat op gemiddeld, het risicobedrag bedraagt € 0,15 - 0,3 mln voor 2019 t/m 2021.

Naar verwachting zal een aangepast wetvoorstel Kwaliteitsborging bouw aangenomen worden door de Eerste Kamer en mogelijk met ingang van 2021 gefaseerd in werking treden. Dit zal gevolgen hebben voor de organisatie. Het risico is dat de formatie niet tijdig afgebouwd kan worden. Anders dan eerder verwacht gaan minder taken over naar de private sector. De inschatting is dat het van invloed zal zijn op 15-20 fte. Bijkomend risico is dat door de gefaseerde invoering er een overgangsperiode van circa 6 jaar is waarin gewerkt moet worden met twee systemen. De impact van dit risico is nog niet in te schatten.
Beheersmaatregelen: Het formatierisico zal in eerste instantie opgevangen worden door de afbouw van de flexschil. Met ingang van 2025 zal de impact op de organisatie naar verwachting groter zijn. Middels strategische personeelsplanning wordt geanticipeerd op dit risico waardoor de kans dat het risico zich voordoet wordt ingeschat op gemiddeld, het risicobedrag bedraagt € 0,2 mln vanaf 2021.

- Per 25 mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) in werking getreden. Het niet naleven van de AVG kan leiden tot boetes en persoonlijke aansprakelijkheid. De boete kan 4% van de jaaromzet bedragen.
  Beheersmaatregelen: Er zijn functionarissen aangesteld waaronder een Functionaris Gegevensverwerking en privacyfunctionaris. Zij dragen zorg voor de het beleid, de borging en het ontwikkelen van bewustzijn binnen de organisatie.
  Het risico wordt ingeschat op zeer klein, het risicobedrag bedraagt 0,1 mln.

<u>Conjuncturele ontwikkelingen en arbeidsmarkt (1.730k)</u>
De omzet van de Omgevingsdienst wordt beïnvloed door conjuncturele ontwikkelingen zoals in de bouw en de krapte op de arbeidsmarkt. Het risico is dat de organisatie niet tijdig kan anticiperen op de omzetfluctuaties als gevolg van de conjuncturele ontwikkelingen. Het gevolg kan zijn dat er tekorten ontstaan bij omzetdalingen doordat de lasten als gevolg van lopende contracten niet tijdig bijgesteld kunnen worden. De krapte op de arbeidsmarkt kan gevolgen hebben voor het realiseren van de productie- en kwaliteitsafspraken. Dit kan gevolgen hebben voor de dekkingsbijdrage voor de overheadkosten.
Beheersmaatregelen: De Omgevingsdienst werkt met een flexibele schil van personeel die als het

nodig is binnen afzienbare tijd afgebouwd kan worden. Daarnaast wordt er extra inzet gepleegd op arbeidsmarktcommunicatie en voor de werving samengewerkt met wervingsbureaus en de gemeente Amsterdam.

Het totale risico wordt geschat op gemiddeld, het risicobedrag bedraagt € 0,24 mln voor 2019 en vanaf 2020 € 0,36 mln.

Bedrijfsvoering (1.731k)

- Naar verwachting gaan de loonkosten en pensioenlasten stijgen op basis van de CAO onderhandelingen, 3,5% respectievelijk 2,8%. Dit zal met terugwerkende kracht tot 1 januari 2019 ingaan. Voor het jaar 2019 is de stijging ad 1,4 mln nog niet verwerkt in de begroting. Als er een akkoord is leidt dit tot een overschrijding.
  Beheersmaatregelen: In maart 2019 wordt een besluit aan het Algemeen bestuur voorgelegd voor de bijstelling van de begroting 2019.

- Als gevolg van de krapte op de markt is het risico dat de inhuurkosten stijgen. Daarnaast is een risico dat het aantal inschrijvingen voor uit te bestede diensten zeer beperkt is. Naast hogere kosten kan dit gevolgen hebben voor de kwaliteit van de diensten.
  Beheersmaatregelen: De maatregelen bestaan uit het versterken van de inkoop en indien nodig heroverwegen van het kwaliteitsniveau.

- De financiële en salarisadministratie gaan uiterlijk 2021 in eigen beheer over. Bij een dergelijke organisatorische wijziging zijn er operationele risico's m.b.t. het tijdig en juist werken van de systemen en processen.
  Beheersmaatregelen: In het voortraject zijn ervaringen bij vergelijkbare diensten opgevraagd. Daarnaast zijn met de huidige dienstverlener afspraken gemaakt over een overgangsperiode van twee jaar. Afhankelijk van de daadwerkelijke duur van de overgangsperiode kan er sprake zijn van dubbele lasten. Indien hier sprake van is zal in eerste instantie geherprioriteerd worden binnen de projectportfolio. Het financiële risico wordt daarom geschat op nihil.

- Op basis van het dienstverleningshandvest 2017 zijn afspraken gemaakt over het takenpakket van de Omgevingsdienst. Voor de uitbreiding van taken geldt een minimum termijn van 4 jaar. Na deze periode kan de opdrachtgever, met in achtneming van een opzegtermijn van tenminste 1 jaar, stoppen met het afnemen van de taken. De eerste termijn van 4 jaar loopt af in 2021. Het risico is dat de organisatie de formatie niet tijdig kan afbouwen.
  Beheersmaatregelen: De opzegtermijn bedraagt minstens 1 jaar en gaat gepaard met een redelijke frictievergoeding door de opdrachtgever. Hierdoor wordt het risico als zeer klein ingeschat.

Het risico op de loonkosten en pensioenlasten bedraagt € 1,4 mln en het inkooprisico is € 0,16 mln. De kans van optreden voor deze risico's wordt ingeschat op zeer groot. De overige risico's zijn klein tot zeer klein.

Prestatiegericht financieren (2.050K)

In 2017 is het risico van PGF heroverwogen en meegenomen bij het bepalen van de hoogte van het weerstandsvermogen. Deze heroverweging is gevraagd omdat de OD NZKG met de besluitvorming over PGF een groter bedrijfsrisico loopt dan tijdens de lumpsumfinanciering, doordat:

- Volumeverschillen ten gunste of ten laste komen van de opdrachtgever;
- Overschrijdingen die niet aan volume zijn toe te wijzen, zoals afwijking van het kengetal en het uurtarief, het risico is van de OD NZKG. Deze overschrijdingen kunnen dan worden opgevangen binnen het weerstandsvermogen.

Op basis van de realisatiecijfers 2017 en 2018 is de PGF systematiek gevalideerd. Dit zal op basis van het validatierapport leiden tot aanpassingen van kengetallen en het omzetten van enkele producten van output naar regie. Door deze aanpassingen is de verwachting dat het risico dat direct te relateren is aan de PGF systematiek per saldo afneemt. Risico's zoals conjuncturele ontwikkelingen, arbeidsmarkt en inkoop worden in het vervolg als algemene risico's beschouwd. De volgende risico's m.b.t. de PGF zijn vanaf 2019 opgenomen.

a. Op basis van de PGF validatie wordt het Algemeen bestuur geadviseerd om de PGF systematiek om de 4 jaar te herijken. Nieuwe wet- en regelgeving die impact hebben op de werkwijze, en mogelijk ook op de kengetallen, moeten een standaard onderdeel zijn van het beheer en kan dan leiden tot een aanpassing. Dit risico is vanaf 2021 van toepassing op de invoering van de Omgevingswet.
b. De kengetallen in de PGF-systematiek voor de werkvelden Milieu en BRZO zijn gebaseerd op een 10jaars gemiddelde. Er zijn nu nog maar 2 jaar verstreken. Daarnaast moet rekening worden gehouden dat bij Milieu en BRZO een nieuwe indeling naar type C/B/A indeling met een ketenkengetal wordt voorgesteld. Het risico is dat de gevalideerde kengetallen op termijn niet robuust genoeg blijken te zijn.

Beheersmaatregelen:

De afwijking op de kengetallen gaat jaarlijks gemonitord worden. Afwijkingen tussen de kengetallen en de feitelijke ureninzet worden voor zover mogelijk opgevangen binnen de bestaande begroting en/of op basis van de risico-inschatting binnen het weerstandsvermogen. Bij majeure afwijkingen wordt in overleg getreden met het bestuur.

Het risico wordt geschat op gemiddeld, het risicobedrag bedraagt € 0,41 mln.

Inventarisatie weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit wordt omschreven als de middelen en mogelijkheden waarover een organisatie beschikt om niet-begrote kosten die onverwacht en substantieel zijn te dekken. Het gaat dus om buffers in het eigen vermogen respectievelijk in de exploitatie die kunnen worden vrijgemaakt, zonder dat dit gevolgen heeft voor het bestaande beleid en de uitvoering van taken.

Tabel: meerjarig beschikbare weerstandscapaciteit

	2018	2019	2020	2021	2022
Reserve weerstandsvermogen	€ 3.079	€ 3.079	€ 3.079	€ 3.079	€ 3.079
Beschikbare weerstandscapaciteit	**€ 3.079**	**€ 3.079**	**€ 3.079**	**€ 3.079**	**€ 3.079**

Berekening en beoordeling van het weerstandsvermogen

De beschikbare weerstandscapaciteit en de noodzakelijke weerstandscapaciteit worden tegen elkaar afgezet met de ratio weerstandsvermogen [1]. Naar verwachting zal de ratio van voldoende – die in het Algemeen bestuur in 2017- is vastgesteld, toereikend zijn.

Uit onderstaand overzicht blijkt dat vanaf 2019 de verhouding noodzakelijk en beschikbaar weerstandscapaciteit ruim voldoet aan de ratio weerstandsvermogen (1-1,5). Meerjarig is dit uiteraard mede afhankelijk van eventuele onttrekkingen uit het weerstandsvermogen in 2019.
In 2019 zal een voorstel worden gedaan om 1,4 mln te onttrekken aan de algemene reserve t.b.v. de verwachte hogere werkgeverslasten. Het effect op het weerstandsvermogen vanaf 2020 is verwerkt in de meerjarenbegroting 2020-2023.

Tabel: meerjarige ratio voor het weerstandsvermogen

	2018	2019	2020	2021	2022
Beschikbare weerstandscapiciteit	€ 3.079	€ 3.079	€ 3.079	€ 3.079	€ 3.079
Noodzakelijke weerstandscapaciteit	€ 2.117	€ 2.468	€ 1.318	€ 1.527	€ 1.227
Ratio weerstandsvermogen	**1,5**	**1,2**	**2,3**	**2,0**	**2,5**

Legenda

Ratio	Waardering
>2	Uitstekend
1,5 - 2,0	Ruim Voldoende
1,0 - 1,5	Voldoende
0,8 - 1,0	Matig
0,6 - 0,8	Onvoldoende
<0,6	Ruim onvoldoende

Financiële kengetallen

In de navolgende tabel zijn de drie financiële kengetallen die van toepassing zijn op de OD NZKG opgenomen. Voor de OD NZKG zijn voor de ratio's normen opgesteld. De normen zijn bepaald met de input van de VNG en de eigenheid van de Omgevingsdienst. De onderstaande beschrijving van de ratio's bevat een verdere toelichting en beoordeling hierop.

Tabel: financiële kengetallen

	Norm	Rekening 2017	Begroting 2018	Rekening 2018
netto schuldquote	≤ 0%	-12%	-7%	-9%
solvabiliteitsratio	≥ 20%	42%	29%	42%
structurele exploitatieruimte	≥ 0%	5%	0%	1%

Netto schuldquote

Dit cijfer geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft dus een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Een laag

1 De normeringsystematiek is ontwikkeld door het Nederlandse Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR) in samenwerking met de universiteit Twente.

percentage is gunstig. De VNG adviseert om 130% als maximum norm te hanteren en daarboven de schuld af te bouwen. De schuldpositie van de OD NZKG bestaat voornamelijk uit kortlopende verplichtingen. Daarom hanteert de OD NZKG een norm van 0% of lager. Om aan de norm te voldoen moeten de eigen middelen hoger zijn dan de schuldpositie. In afwijkende gevallen, bijvoorbeeld een grote investering waar geld voor aangetrokken wordt, zal het kengetal boven de 0% stijgen. Voor 2018 is het kengetal -/- 9% en voldoet daarmee ruim aan de gestelde norm.

Solvabiliteit

Dit cijfer geeft inzicht in de mate waarin de organisatie in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger dit percentage, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid. Dit cijfer geeft dus een soort toekomstvisie weer. Het betreft het aandeel van het eigen vermogen in het totale vermogen. De VNG geeft aan dat bij een ratio lager dan 20% de organisatie zich op glad ijs bevindt, de norm voor de OD NZKG is daarom minimaal 20%. Het kengetal voor de OD NZKG valt vrij laag uit omdat met voorschotten van de opdrachtgevers wordt gewerkt. De voorschotten hebben een negatief effect op de ratio maar zorgen niet voor een slechte financiële weerbaarheid. Het kengetal hebben we voor de OD NZKG gecorrigeerd met de voorschotten en komt daarmee uit op 42%. De ratio is daarmee ruim voldoende.

Structurele exploitatieruimte

Dit cijfer helpt mee om te beoordelen welke structurele ruimte de Omgevingsdienst heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Wanneer dit cijfer negatief is, betekent het dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen. De norm voor de OD NZKG is 0% of hoger. In 2018 is de ratio 1% en daarmee voldoende.

Algeheel oordeel

Het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) schrijft voor een beoordeling te geven van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie. De drie geldende kengetallen voor de OD NZKG geven een goed beeld. Daarmee kan gezegd worden dat er sprake is van een zeer degelijke financiële positie.

In bijlage 3 is de berekening van de kengetallen toegelicht.

4.2 Onderhoud kapitaalgoederen

De kapitaalgoederen die de OD NZKG in bezit heeft bestaan uit apparatuur, automatisering, meubilair en de verbouwing van het gehuurde pand Ebbehout in Zaandam. Als afschrijvingstermijn wordt de economische levensduur als uitgangspunt genomen (conform de financiële verordening). In 2018 zijn 3 nieuwe investeringen gedaan door OD NZKG.
In eigen beheer zijn de iPhones en iPads voor het personeel vervangen, is een aanpassing/splitsing van de Plaza en de receptie gerealiseerd en zijn alle bureaus voorzien van werkpleksensoren.

Huisvesting
De Omgevingsdienst NZKG is nu 5 jaar gehuisvest in het pand aan de Ebbehout 31. Er is bewust gekozen voor een flex-concept bij de inrichting van het pand. Het flex-concept en de manier waarop wij in het pand werken is nu toe aan revitalisering. Op bepaalde onderdelen zal het gebouw aangepast moeten worden. De ervaringen van de afgelopen jaren kunnen hierin worden opgenomen. Zo zal het aantal werkplekken worden uitgebreid maar ook de diversiteit in werkplekken wordt vergroot. Daarnaast zullen er extra akoestische maatregelen worden genomen en ook wordt het restaurant meer multi-functioneel ingericht. Met deze ingrepen wordt beoogd om het gebouw voor de komende jaren optimaal te benutten en een prettig werkklimaat te creëren. Samen met de gemeente Zaanstad, de verhuurder van het pand, wordt een intentieovereenkomst afgesloten om de resterende looptijd van de huurovereenkomst (5 jaar) te verlengen.

In de afgelopen jaren zijn ook diverse maatregelen genomen die voortkwamen uit de energieaudit van 2015 om het pand te verduurzamen. Afgelopen jaar hebben wij samen met de gemeente Zaanstad 650 (50 bij de OD) zonnepanelen geplaatst om verder bij te dragen aan onze interne duurzaamheid.

4.3 Financiering

In deze paragraaf komen de onderwerpen aan de orde die behoren tot het geldstromenbeleid van de OD NZKG. Dit zijn onder andere het risicobeheer (vooral rente- en kredietrisico) en de financieringspositie. De uitvoering van de financieringsfunctie dient plaats te vinden binnen de kaders zoals gesteld in de Wet Financiering decentrale overheden (Wet Fido) en de daarbij behorende ministeriële regelingen. In deze wet staan transparantie en risicobeheersing centraal. De transparantie komt daarbij tot uitdrukking in voorschriften voor een verplicht Financierings- (treasury-)statuut evenals een financieringsparagraaf in begroting en rekening.

De OD NZKG werkt volgens het Treasurystatuut dat is vastgesteld op 9 december 2015. Eén van de doelstellingen van dit statuut is het beschermen van vermogens- en (rente-)resultaten tegen ongewenste financiële risico's zoals genoemd binnen de Wet Fido: renterisico's, koersrisico's, liquiditeitsrisico's en kredietrisico's.

Financierings- en schuldpositie

Leningen worden uitsluitend aangegaan in de Europese geldeenheid (de euro). Per 2013 is een lening opgenomen bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) van € 1.050k met een looptijd van vijf jaar en een rente van 1,45%. De lening is per 31-12-2018 volledig afgelost.

Tabel : Verloopoverzicht leningen

(bedragen x € 1.000)

	Stand lening per 31-12-2017	Stand lening per 31-12-2018	Toename / afname
Bank Nederlandse Gemeenten (2013)	210	-	210
Totaal	**210**	**-**	**210**
Rentelast 2018:	2		

Kasbeheer

De OD NZKG beperkt haar interne liquiditeitsrisico's door haar treasuryactiviteiten te baseren op een adequate liquiditeitsplanning. Doordat overtollige liquide middelen moeten worden aangehouden in de schatkist (op een rekeningcourant bij het agentschap van het ministerie van Financiën) zijn er geen kredietrisico's.

Om het renterisico te beperken is vastgelegd dat de kasgeldlimiet en de renterisiconorm niet worden overschreden. Nieuwe leningen/uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitenplanning, de rente typische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting wordt zo veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand en de rentevisie. Binnen deze kaders streeft de OD NZKG naar spreiding in de rente typische looptijden van uitzettingen.

4.4 Bedrijfsvoering

Verplichte BBV beleidsindicatoren:

Vanuit het BBV is het verplicht te verantwoorden op ongeveer 40 beleidsindicatoren. De indicatoren zijn vooral voor gemeenten opgesteld en daarom grotendeels niet van toepassing op de OD NZKG. De indicatoren die wel van toepassing zijn passen allemaal binnen het programma Bedrijfsvoering en zijn in onderstaande tabel weergegeven.

Tabel: verplichte BBV beleidsindicatoren

Naam indicator	Berekening	Realisatie 2018	Toelichting
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Nvt	Niet te berekenen per inwoner. De formatie bedraagt 360,22
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Nvt	Niet te berekenen per inwoner. De bezetting bedraagt 344,17
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Nvt	Niet te berekenen per inwoner. De apparaatskosten bedraagt
Externe Inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur extern	27,4%	
Personele overhead	% van de totale lasten	14,4%	
Materiële overhead	% van de totale lasten	16,0%	

Formatie 2018

Tabel : Overzicht formatie / bezetting d.d. 31-12-2018 in fte (excl. inhuur)

Directie	Formatie	Bezetting	Verschil
Bedrijfsvoering	48,75	45,98	2,77
Accountmanagement, Staf en Directeur	15,72	13,28	2,44
Regulering & Expertise	160,57	156,08	4,49
Toezicht & Handhaving	135,18	128,74	6,44
Totaal	**360,22**	**344,08**	**16,14**

Tabel : Verhouding man / vrouw

	Aantal	Percentage
Man	222	61 %
Vrouw	142	39 %
Totaal	**364**	**100 %**

Tabel : Aantal parttime / fulltime naar man en vrouw

	Fulltime	Parttime	Totaal
Man	171	51	222
Vrouw	62	80	142

In 2018 stroomden verder 26 medewerkers uit, met diverse redenen:

- 3 i.v.m. ABP KeuzePensioen
- 2 i.v.m. AOW gerechtigde leeftijd
- 4 i.v.m. ontslag met recht op een uitkering
- 8 naar een andere overheid
- 9 naar een andere werkgever

Nieuwe CAO Provincies 2017-2018

Per 1 januari 2018 stegen de salarissen met 1,3%

Boter bij de Vis

De jaarlijkse input beloning, ook wel bekend als gratificatie, is met de nieuwe CAO 2017-2018 komen te vervallen. Daarvoor in de plaats is de flexibele beloning 'Boter bij de vis' gekomen. Het kan hierbij gaan om cadeaus, cadeaubonnen, geld (de gratificatie), geheel of gedeeltelijke vergoeding van opleidingskosten etc. Zowel op individueel- als teamniveau. Diverse medewerkers hebben in 2018 op basis van bijzondere geleverde prestaties een dergelijke blijk van waardering ontvangen.

Verzuim

Over heel 2018 was het ziekteverzuimpercentage 4,52% ten opzichte van de verzuimnorm van 4,20%. Met een meldingsfrequentie van 1,3 ten opzichte van de norm van 1,1. Het verzuimpercentage van 2018 is ten opzichte van 2017 (4,26%) met 0,26% gestegen. De meldingsfrequentie is in 2017 en 2018 hetzelfde gebleven.

Jaarlijkse Sociaal Medisch Overleggen (SMO's) op directie- en MT-niveau en drie-gesprekken (met bedrijfsarts, teammanager en HR adviseur) zorgen ervoor dat verzuim stevig op de agenda blijft staan. Tevens worden frequent verzuimgesprekken met medewerkers gevoerd. Focus vanuit de SMO's voor 2018 waren wederom werkdruk en de balans werk en privé. Zo zijn er ook trainingen hoe stresssignalen te (h) erkennen en mee om te gaan georganiseerd. Dit onderwerp zal ook in 2019 de nodige aandacht behoeven.

Bedrijfsmaatschappelijk werk

De OD NZKG hecht er waarde aan om medewerkers die problemen ervaren in de werksfeer of in de privé situatie en die het werk beïnvloeden preventieve hulp te bieden. Daarom maakt de OD NZKG gebruik van de dienstverlening van een bedrijfsmaatschappelijk werker. Medewerkers kunnen hier zelf naar toe gaan, maar ook op verwijzing van de leidinggevende of de bedrijfsarts.

In 2018 zijn er 19 nieuwe aanmeldingen geweest en waren er nog 3 openstaande meldingen. In totaal zijn met deze medewerkers 66 gesprekken gevoerd. Dit komt neer op gemiddelde van 3 gesprekken per medewerker. Dit is conform de kortdurende hulpverlening die Bedrijfsmaatschappelijk werk biedt.

Onderzoek functierisico's en aanbod preventief medisch onderzoek

De OD NZKG vindt optimale inzetbaarheid van werknemers uiteraard belangrijk. Het aanbieden van een Preventief Medisch Onderzoek (PMO) is vanuit de arbowetgeving hierbij verplicht. Het is een vorm van bewaken en beschermen van de gezondheid van medewerkers en van belang voor het zo vroegtijdig mogelijk ontdekken of er bepaalde gezondheidsproblemen bestaan en zo ja, er iets aan te doen. Deelname aan een PMO is voor de meeste medewerkers vrijwillig. Op deze regel bestaan uitzonderingen. Voor groepen medewerkers waar in verband met de functie en taken bijzondere eisen worden gesteld. Bij de OD NZKG geldt dit voor medewerkers die specifieke werkzaamheden uitvoeren in de bodemsanering of bij het toezicht houden op deze bodemsanering.

In 2018 is op basis van advies van een extern bureau en in afstemming met de bedrijfsarts een onderzoek aanbod voor medewerkers opgesteld. Waarbij onder meer aandacht is voor risico's bij het werken met gevaarlijke stoffen, bij calamiteiten, beeldschermwerk, het welzijn van medewerkers en een visusonderzoek. Dit aanbod is ter instemming eind 2018 aan de Ondernemingsraad aangeboden.

5 Financiële jaarrekening

5.1 Overzicht baten en lasten

Het saldo voor mutatie op de reserves was begroot op 0,9 mln nadelig, de realisatie bedraagt 0,35 mln nadelig. In hoofdlijnen bestaat de verklaring voor het lagere nadelige resultaat ad 0,55 mln uit:

- Een voordeel van 333k aan de lastenkant vanwege lagere capaciteitskosten op de programma's Milieu, BRZO, Bodem en Bouw.
- Een incidenteel voordeel aan de batenkant door vrijval van de voorziening werkhervattingskas (240k).

Het saldo na de mutatie op reserves is nihil. Per saldo is de mutatie op reserves 0,55 mln lager dan begroot. Dit wordt op hoofdlijnen als volgt verklaard. Op basis van het rekeningresultaat vindt er een lagere onttrekking plaats aan de algemene reserve. De onttrekking aan de algemene reserve is 46k in plaats van de verwachte 425k bij de tweede tertaalrapportage. Voor de reserve WW & re-integratie was een onttrekking van 140K begroot. De gerealiseerde kosten hebben geen relatie met de doel van de reserve daarom is de begrote onttrekking niet gedaan.

Voor een nadere toelichting op de afwijkingen per programma wordt verwezen naar de toelichting in de programmaverantwoording.

Tabel: overzicht baten en lasten volgens de nieuwe programma-indeling

Resultaten per programma									(bedragen x €1.000)
	Primair begroting 2018 lasten	Primair begroting 2018 baten	Primair begroting 2018 saldo	Gewijz. begroting 2018 lasten	Gewijz. begroting 2018 baten	Gewijz. begroting 2018 saldo	Realisatie 2018 lasten	Realisatie 2018 baten	Realisatie 2018 saldo
Bouw	7.789	-13.292	-5.503	7.639	-12.309	-4.670	7.589	-12.067	-4.478
Bodem	3.305	-4.108	-803	4.232	-6.599	-2.366	4.187	-6.731	-2.544
Milieu	10.301	-13.973	-3.672	11.204	-13.995	-2.790	11.025	-14.156	-3.132
BRZO	3.720	-7.197	-3.477	4.336	-7.196	-2.860	4.257	-7.143	-2.887
Randvoorwaardelijk	3.749	-4.525	-776	4.103	-4.305	-202	4.145	-4.306	-161
Bedrijfsvoering:	14.231	-	14.231	13.935	-166	13.768	13.915	-366	13.548
- Kosten overhead	*14.107*	-	*14.107*	*13.811*	-	*13.811*	*13.915*	-	13.915
- Onvoorzien	*124*	-	*124*	*124*	-	*124*	-	-	-
- Venootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo voor mutaties reserves	**43.095**	**-43.095**	**-**	**45.450**	**-44.570**	**880**	**45.117**	**-44.769**	**348**
Mutaties reserves	**-**	**-**	**-**	**225**	**-1.105**	**-880**	**203**	**-551**	**-348**
Toevoegingen	-	-	-	225	-	225	203	-	203
Onttrekkingen	-	-	-	-	-1.105	-1.105	-	-551	-551
Saldo na mutaties reserves	**43.095**	**-43.095**	**-**	**45.675**	**-45.675**	**0**	**45.320**	**-45.320**	**0**

(-/- = voordeel, + = nadeel)

5.2 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft. Deze voorschriften zijn verder uitgewerkt in de financiële verordening van de OD NZKG.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening
De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. De activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde.
Voor zover het BBV niet anders voorschrijft, zijn de baten en lasten toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

ACTIVA

Vaste activa

Immateriële vaste activa
De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd op basis van verkrijgings- of vervaardigingsprijs en worden lineair afgeschreven in vijf jaar.

Materiële vaste activa met economisch nut
De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs en worden lineair afgeschreven.

a. 15 jaar: technische installaties in bedrijfsgebouwen;
b. 10 jaar: veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen; kantoormeubilair;
c. 3 tot 5 jaar: software; automatiseringsapparatuur; telefooninstallaties;
d. 1 tot 10 jaar: verbouwingen, termijn afhankelijk van looptijd huurcontract, inclusief optietermijn verlenging;

Afschrijving start op jaarbasis in het jaar nadat de investering gereed is gekomen of is verworven en activa met een verkrijgingsprijs van minder dan € 25.000 per stuk behoeven niet te worden geactiveerd. Deze activa dienen in het jaar van aanschaf ten laste van de exploitatie te worden gebracht.

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar
De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Aangezien de debiteuren alleen publieke en geen private partijen zijn, is de kans op oninbaarheid klein. Er is dan ook geen voorziening dubieuze debiteuren gevormd. De uitzettingen omvat ook het rekening courant saldo in de schatkist bij het Ministerie van Financiën.

Liquide middelen
De liquide middelen zijn tegen de nominale waarde opgenomen

Overlopende activa
Dit zijn de transitoria tegen nominale waarde waarmee lasten / baten in het juiste jaar worden verantwoord.

PASSIVA

Vaste passiva

Algemene reserve

De algemene reserve wordt gebruikt voor de vorming van een weerstandsvermogen om risico's op te kunnen vangen.

Bestemmingsreserve

Onder een bestemmingsreserve wordt verstaan een reserve, waaraan door het bestuur een bepaalde bestemming is gegeven.

Gerealiseerde resultaat

Het gerealiseerde rekeningresultaat is het resultaat in het boekjaar en wordt ter bestemming voorgelegd aan het algemeen bestuur.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Vaste schulden

Langlopende schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. Deze schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

De netto-vlottende schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde en hebben een looptijd van minder dan één jaar.

Overlopende passiva

Dit zijn de transitoria tegen nominale waarde waarmee lasten / baten in het juiste jaar worden verantwoord.

5.3 Toelichting baten en lasten

In deze paragraaf worden de afwijkingen toegelicht tussen de begroting en realisatie in 2018 voor zowel de baten als de lasten. Afwijkingen zijn in ieder geval per programma toegelicht. De richtlijn voor toelichtingen op afwijkingen is gesteld op 100k.

Baten 355k nadeel

De baten zijn ten opzichte van de begroting op verschillende onderdelen per saldo 355k lager uitgevallen.

Bouw (242k nadeel)

Volume uitvoeringsovereenkomst (259k nadeel)

Op de uitvoeringsovereenkomsten van de opdrachtgevers is minder productie gerealiseerd dan begroot. In de laatste maanden van 2018 heeft de daling van het aantal aanvragen in het product “verbouw” zich vooral in het grootstedelijk gebied doorgezet. Daarentegen groeit het aantal grote projecten.

Overige kleine verschillen (17k voordeel)

Er zijn meer baten gerealiseerd op projecten zoals Markermeerdijken en Westfrisiaweg.

Bodem (132k voordeel)

Volume uitvoeringsovereenkomst (117k voordeel)

Bij het tweede tertaal is een hoger resultaat gemeld door flink hogere volumes. Ten opzicht van het tweede tertaal zijn op diverse producten nog hogere volumes gerealiseerd die tot 117k meer baten hebben geleid.

Overige kleine verschillen (15k voordeel)

De kleine verschillen zijn veroorzaakt door een voordeel op offertes en externe detachering van medewerkers.

Milieu (162k voordeel)

Overige kleine verschillen (162k voordeel)

Er zijn diverse voordelen op offertes, subsidies Impuls Omgevingsveiligheid deelprogramma 2 ,3 en 4 en externe detachering die totaal leiden tot een voordeel van 162k.

BRZO (52k nadeel)

Overige kleine verschillen (52k nadeel)

Voor de subsidie Impuls Omgevingsveiligheid deelprogramma 1 is minder uur gerealiseerd dan begroot. Ook in 2018 is een landelijk VTH-verbeterprogramma gedraaid in samenwerking met de overige Brzo-OD's en in afstemming met en in opdracht van het IPO. Binnen de zogeheten Meerjarenagenda is één accent de landelijke doorontwikkeling van Brzo-gerelateerde VTH-taken, waarbij een deel van het ontwikkelbudget afkomstig is uit deelprogramma 1 van de subsidiegelden IOV. Bereikte resultaten (i.o.) zijn onder andere: een gezamenlijke programmatische aanpak voor vergunningsactualisaties, geconsolideerde vergunningsoverzichten, eenduidige toepassing van standaardvoorschriften, actieve

bijdrage aan de ontwikkeling van een nieuwe Brzo-werkmethodiek binnen BRZO+, gestructureerde (door)melding en analyse van ongewone voorvallen, gezamenlijke Brzo-gerelateerde opleidingen om de uitvoeringskwaliteit te verhogen, verbeterde afstemming tussen bestuurs- en strafrecht en specifieke kennisontwikkeling op onder andere het gebied van Ageing en Brandveiligheid.

Randvoorwaardelijk (1k voordeel)

Overige kleine verschillen (1k voordeel)

De opbrengst voor het randvoorwaardelijk pakket is afgerekend aan de opdrachtgevers conform de begroting. De externe detachering van medewerkers heeft geleid tot een klein voordeel van 1k.

Bedrijfsvoering (200k voordeel)

Vrijval voorziening werkhervattingskas (240k voordeel)

Er heeft onderzoek plaatsgevonden op de mogelijke naheffing voor premiekosten van de werkhervattingskas. Uit het onderzoek blijkt dat de kans op naheffing nihil is. De gevormde voorziening valt daarom vrij in 2018 en levert een incidenteel voordeel op van 240k.

Overige kleine verschillen (40k nadeel)

Op de externe detachering van een medewerker heeft een correctie over 2017 en 2018 plaatsgevonden. Een deel van de opbrengst moest terugbetaald worden en daarom vallen de baten 40k lager uit.

Reserves (554k nadeel)

Onttrekking algemene reserve (379k nadeel)

Vanwege het verwachte nadelig resultaat is in de tweede tertaalrapportage 425k begroot te onttrekken uit de algemene reserve. Het resultaat is positiever uitgevallen, daardoor is 46k onttrokken uit het resultaat in plaats van de verwachte 425k.

Onttrekking WW & re-integratie (140k nadeel)

De reserve WW & re-integratie is bedoeld voor kosten van re-integratie inspanningen. In de tweede tertaalrapportage is abusievelijk aangegeven de loonkosten van twee langdurig zieke medewerkers te dekken uit deze reserve. De dekking van loonkosten bij ziekte is onderdeel van onze reguliere bedrijfsvoering. De begrote onttrekking uit de reserve is daarom niet doorgevoerd in 2018.

Onttrekking overige reserves (35k nadeel)

De reserve Koersen op de Toekomst en Omgevingswet zijn respectievelijk 23k en 12k minder kosten gemaakt dan verwacht en daardoor ook minder onttrokken dan begroot.

Lasten 355k voordeel

Ten opzichte van de begroting zijn de lasten 355k lager uitgevallen.

Bouw (50k voordeel)

Personele capaciteit (50k voordeel)

De lasten zijn iets lager omdat de bezetting in het laatste tertaal iets lager was dan verwacht.

Bodem (45k voordeel)

Personele capaciteit (45k voordeel)

Ten opzichte van de eindejaarsverwachting bij het tweede tertaal en dus de gewijzigde begroting is de capaciteit 45k lager uitgevallen.

Milieu (180k voordeel)

Personele capaciteit (180k voordeel)

Ten opzichte van tweede tertaal zien wij een voordeel op de lasten omdat verschillende vacatures niet zijn ingevuld door de krapte op de arbeidsmarkt.

BRZO (80k voordeel)

Personele capaciteit (80k voordeel)

De personele capaciteitskosten zijn lager uitgevallen dan verwacht bij het tweede tertaal.

Randvoorwaardelijk (42k nadeel)

Personele capaciteit (42k nadeel)

Het nadeel aan de lastenkant binnen programma randvoorwaardelijk is te verklaren door hoger uitgevallen inhuurkosten.

Bedrijfsvoering (20k voordeel)

Personele capaciteit (216k voordeel)

Als gevolg van de doorontwikkeling op gebied van beheer informatievoorziening is de formatie niet volledig opgevuld. Dit levert een voordeel op de personeelslasten van 216k.

Inhuurbudget (292k nadeel)

Als gevolg van vervanging van langdurige ziekte is er een nadeel op het inhuurbudget van 292k.

Facilitaire kosten (76k voordeel)

De materiële kosten zijn door de afname van de variabele facility producten lager dan begroot. Tevens heeft de OD NZKG een voordelige jaarafrekening over 2017 ontvangen, dit komt in totaliteit neer op een voordeel van 76k.

Overige kleine verschillen (144k nadeel)

Dit voordeel is samengesteld uit meerdere kleine nadelen.

Onvoorzien (124k voordeel)

De post onvoorzien is niet ingezet in 2018.

Reserves (22k voordeel)

Toevoeging reserve Persoonlijk Ontwikkelbudget (22k voordeel)

Er is 225k begroot om toe te voegen aan de reserve vanwege niet bestede POB budgetten in 2018. In de realisatie blijkt 203k niet besteed te zijn en dat levert een afwijking van 22k op.

Incidentele baten en lasten

Tabel: incidentele baten en lasten

Incidentele baten en lasten	(bedragen x €1.000)
Baten:	
Onttrekking reserve Validatie PGF	420
Onttrekking reserve Koesen op de Toekomst	77
Onttrekking reserve Omgevingswet	8
Onttrekking reserve Weerstandsvermogen	46
Vrijval voorziening Werkhervattingskas	240
Totaal baten:	**791**
Lasten:	
Kosten PGF validatie	520
Kosten Koersen op de Toekomst	77
Kosten Omgevingswet	8
Toevoeging voorziening Personeel	105
Toevoeging voorziening Onderhanden Werk	90
Toevoeging voorziening Gekocht verlof	138
Toevoeging reserve POB	203
Totaal lasten:	**1.141**

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Er zijn geen structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves.

Informatie wet normering bezoldiging topfunctionarissen

Op grond van de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) dienen in het financieel verslaggevingsdocument verschillende gegevens van topfunctionarissen, indien de maximale bezoldiging wordt overschreden, ook van niet-topfunctionarissen, gepubliceerd te worden. Dit geldt ook voor (eventueel onbezoldigde) bestuursleden.

Topfunctionarissen

In 2018 is één functionaris die valt onder de WNT. Dit betreft de functie van algemeen directeur, die gedurende het gehele jaar is vervuld door mw. E.M.J. Meijers. De gegevens staan in onderstaande tabel. Met ingang van 2018 is de bezoldigingsmaximum bepaald 100% van het ministerssalaris (189k).

Tabel: inkomens topfunctionarissen

Naam		Mw E.M.J. Meijers
Functie		Algemeen directeur
Duur dienstverband in 2018		01.01 - 31-12
Omvang dienstverband (fte)		1
Gewezen topfunctionaris		Nee
Dienstbetrekking		Ja
Bezoldiging		
Beloning	€	128.322
Belastbare onkostenvergoeding	€	-
Beloning betaalbaar op termijn (aanspraken)	€	18.270
Totale bezoldiging	**€**	**146.591**

Niet topfunctionarissen

De OD NZKG had in 2018 geen niet-topfunctionarissen in dienst van wie de bezoldiging het maximum heeft overschreden.

Bestuursleden

De leden van het Algemeen Bestuur van de OD NZKG zijn onbezoldigd. Uit hoofde van hun functie als bestuurder bij deelnemende gemeenten/provincie zijn zij lid van het AB.

Naam	Functie
Onno Hoes	burgemeester gemeente Haarlemmermeer (voorzitter)
Derk Reneman (t/m nov.2018)	wethouder gemeente Haarlemmermeer
Hans Krieger (vanaf jun.2018)	wethouder gemeente Zaanstad (vice voorzitter)
Sanna Munnikendam (t/m mrt.2018)	wethouder gemeente Zaanstad (vice voorzitter)
Jaap Bond	gedeputeerde provincie Noord-Holland
Adnan Tekin	gedeputeerde provincie Noord-Holland
Jeroen Nobel (vanaf jun.2018)	burgemeester gemeente Aalsmeer
Gertjan van der Hoeven (t/m mrt.2018)	wethouder gemeente Aalsmeer
Herbert Raat	wethouder gemeente Amstelveen
Udo Kock	wethouder gemeente Amsterdam
Marieke van Doorninck (vanaf jun.2018)	wethouder gemeente Amsterdam
Abdeluheb Choho (t/m mrt.2018)	wethouder gemeente Amsterdam
Joyce Langenacker	burgemeester gemeente Ouder-Amstel
Erik Boog	burgemeester gemeente Diemen
Pieter Heiliegers (vanaf jun.2018)	burgemeester gemeente Uithoorn
Dagmar Oudshoorn-Tinga (t/m mrt 2018)	burgemeester gemeente Uithoorn
Emmy Meijers	directeur Omgevingsdienst NZKG (secretaris)

5.4 Balans

Activa	(bedragen x € 1.000) 31-12-18	31-12-17
Vaste activa		
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	500	750
Totaal immateriële activa	**500**	**750**
Investeringen met een economisch nut	1.248	1.123
Totaal materiële activa	**1.248**	**1.123**
Totaal vaste activa	**1.748**	**1.873**
Vlottende activa		
Omzetbelasting	0	21
Doorschuif BTW	3.376	3.605
Totaal vorderingen op openbare lichamen	*3.376*	*3.625*
Totaal uitzettingen in 's Rijks schatkist	*3.179*	*12.328*
Debiteuren	5.073	3.668
Totaal overige vorderingen	*5.073*	*3.668*
Totaal uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	**11.628**	**19.622**
ABN-Amro	5.263	95
Totaal liquide middelen	**5.263**	**95**
Vooruitbetaalde bedragen	169	108
Nog te ontvangen bedragen	1.047	1.364
Totaal overlopende activa	**1.216**	**1.473**
Totaal vlottende activa	**18.106**	**21.190**
Totaal activa	**19.854**	**23.062**
Passiva		
Vaste passiva		
Algemene reserve	-3.079	-3.125
Bestemmingsreserves	-805	-587
Gerealiseerde resultaat	0	-1.659
Totaal eigen vermogen	**-3.884**	**-5.371**
Voorziening personeel	-272	-499
Voorziening restant verlof	-599	-473
Voorziening onderhanden werk	-799	-709
Voorziening naheffing werkhervattingskas	0	-240
Totaal voorzieningen	**-1.670**	**-1.921**
Lening BNG	0	-210
Totaal vaste schulden	**0**	**-210**
Totaal vaste passiva	**-5.555**	**-7.502**
Vlottende passiva		
Crediteuren	-1.842	-1.876
Af te dragen loonheffing en premies ABP	0	-1.464
Omzetbelasting	-30	0
Totaal netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaa	**-1.873**	**-3.339**
Nog te betalen bedragen	-1.800	-1.916
Vooruitontvangen bedragen	-10.627	-10.305
Totaal overlopende passiva	**-12.427**	**-12.221**
Totaal vlottende passiva	**-14.300**	**-15.560**
Totaal passiva	**-19.854**	**-23.062**

Tabel: Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Leverancier	Omschrijving	Looptijd	(bedragen x € 1.000) Jaarlijkse lasten
Gemeente Zaanstad	Facilitaire diensten	t/m 31-07-2023	620
Gemeente Zaanstad	Huur pand / parkeerplaatsen	t/m 31-12-2023	1.041
Provincie Noord-Holland	Financiële en personeels- en salarisadministratie	t/m 31-12-2019	599
Leaseplan	Lease auto's	t/m 01-07-2019	183
Reisbalans	Reiskosten openbaar vervoer woon-werkveer	t/m 31-12-2019	480
Comparex	Licenties Microsoft	t/m 01-03-2019	137
Duvak	ICT Support en beheer	t/m 31-08-2019	456
Mozard	Zaaksysteem	t/m 30-09-2019	164
GGD	Meetnetten NZKG	t/m 31-12-2019	314
ABOVO	Publicaties	t/m 31-12-2019	280
Common Invent	Geur NZKG en amsterdamrijnkanaal	t/m 31-12-2019	101

5.5 Toelichting op de balans

ACTIVA

Vaste activa

Immateriële vaste activa *500k*

In 2015 is de investering van het eigen zaaksysteem afgerond. In 2016 is gestart met afschrijven, de afschrijving zal gedurende vijf jaar plaatsvinden t/m 2020.

Tabel: verloopoverzicht immateriële vaste activa

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2017	Investeringen / desinvestering en 2018	Afschrijvingen 2018	Rentekosten 2018	Afwaardering en 2018	Boekwaarde 31-12-2018
Ontwikkelingskosten software	750		250			500
	750	**-**	**250**	**-**	**-**	**500**

Materiële vaste activa *1.248k*

In 2018 hebben drie investeringen plaatsgevonden in de materiële vaste activa. In maart zijn de iPhones en iPads in eigen beheer aangeschaft voor een investering van 228k die in 3 jaar wordt afgeschreven. De plaza en de balie van de receptie zijn aangepast zodat er een scheiding tussen hal en plaza is ontstaan. Een investering van 90k die in 10 jaar wordt afgeschreven. Als derde zijn alle bureaus voorzien van werkpleksensoren zodat het gebruik per bureau makkelijk is te volgen. Het is de bedoeling dat elke medewerker via dit systeem digitaal kan zien welke werkplek beschikbaar is, de investering is 26k en wordt in 5 jaar afgeschreven.

Tabel: verloopoverzicht materiële vaste activa

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2017	Investeringen / desinvestering en 2018	Afschrijvingen 2018	Rentekosten 2018	Afwaardering en 2018	Boekwaarde 31-12-2018
Gevelaanpassing (tochtsluis)	106		11			96
Bedrijfsgebouwen	**106**	**-**	**11**	**-**	**-**	**96**
Installaties (o.a. oplaadpalen)	52		6			45
Machines, apparaten en installaties	**52**	**-**	**6**	**-**	**-**	**45**
Inventaris/meubilair	583		96	2		487
Kantoorautomatisering (laptops)	382		127			254
Kantoorautomatisering (telefoons/tablets)		250				250
Werkpleksensoren		26				26
Aanpassing Plaza + meubilair		90				90
Overige materiële vaste activa	**965**	**366**	**223**	**2**	**-**	**1.107**
	1.123	**366**	**240**	**2**	**-**	**1.248**

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar *11.628k*

Vorderingen op openbare lichamen *3.376k*

De te vorderen doorschuif btw bedraagt 3.376k. Deze btw wordt doorgeschoven aan de deelnemende gemeente en provincies van de OD NZKG. Deze organisaties zijn geïnformeerd zodat zij in afrekening met het btw compensatiefonds het bedrag kunnen verrekenen.
De btw die na de aangifte nog in 2018 is verwerkt, wordt in 2019 verrekend.

Uitzettingen in 's Rijks schatkist *3.179k*

De OD NZKG is verplicht de overtollige liquide middelen aan te houden in de schatkist bij het Ministerie van Financiën, genaamd het schatkistbankieren. Per 31 december 2018 bedraagt het uitstaand bedrag 3.179k. Dit bedrag is afgenomen ten opzichte van 2017 met 9.149k dit is veroorzaakt doordat we halverwege december de administratie tijdelijk hebben gesloten. De ontvangsten van het 1e kwartaal zijn in de tweede helft van december ontvangen en niet overgeboekt naar de schatkist. Het saldo van de ABN-AMRO vertoont hierdoor een bedrag van 5.073k.

Debiteuren *5.073k*

Het saldo van de vorderingen per 31-12-2018 bedraagt 5.073k.
De debiteuren groter dan 100k zijn:

Provincie Noord-Holland	2.969k	UVO 1e kwartaal 2019
Gemeente Haarlemmermeer	1.757k	UVO 1e kwartaal 2019

In januari 2019 is reeds 4.867k van deze vorderingen ontvangen.

Liquide middelen *5.263k*

ABN-AMRO Bank

Het saldo op de ABN-AMRO rekening per 31 december 2018 is 5.263k. De ABN-AMRO rekening wordt alleen gebruikt als betaalrekening. Met ingang van 1 januari 2016 mag het saldo van deze rekening niet hoger zijn 0,75 % van de totale begroting (in 2018 een bedrag van € 323k) gemiddeld per kwartaal. Om dit te krijgen vindt "Saldo regulering" plaats via de schatkist rekening courant bij het ministerie van Financiën. Het saldo is per 31-12 is 5.263k omdat de gemeente Amsterdam de bijdrage van de UVO 1e kwartaal 2019 vlak voor het einde van het jaar betaald heeft. Omdat de administratie gesloten was heeft de saldoregulatie niet kunnen plaatsvinden (zie vorderingen schatkist).

Overlopende activa *1.216k*

Vooruitbetaalde bedragen 169k

De facturen die vooruitbetaald zijn hebben betrekking op licentiekosten Oracle. Verder zijn tijdens de migratie van de kantoorautomatisering bij Comparex licenties aangeschaft. Deze hebben allemaal een looptijd van 12 maanden, echter ze beginnen op diverse datums in het jaar (bv. 1 maart en 1 juli).

Nog te ontvangen bedragen 1.047k

Voor de uitvoeringsovereenkomsten 2018 hebben opdrachtgevers voorschotten betaald. Op basis van de realisatie in 2018 is een voorlopige afrekening per opdrachtgever gemaakt. Een deel van de opdrachtgevers ontvangt geld terug, zie daarvoor de balanspost 'Nog te betalen bedragen'. En een deel moet bijbetalen wat in deze balanspost is verantwoord: provincie Noord-Holland (437k), gemeente Aalsmeer (21k), gemeente Amstelveen (7k) en provincie Flevoland (18k).

Daarnaast worden de projecten en offertes voor het 4e kwartaal in januari 2019 gefactureerd, deze zijn opgenomen voor een bedrag van 268k. Voor de subsidies IOV is van de Provincie Noord Holland nog 94k, van de DCMR nog 19k en van de Provincie Zuid-Holland nog 152k te ontvangen.

PASSIVA

Vaste passiva

Eigen vermogen *3.884k*

Tabel: verloopoverzicht eigen vermogen

(bedragen x € 1.000)

Eigen vermogen	Stand per 31-12-2017	Toevoegingen 2018	Onttrekkingen 2018	Stand per 31-12-2018
Algemene reserve	3.125	-	46	3.079
Bestemmingsreserve WW & Reintegratie	235	-	-	235
Bestemmingsreserve Omgevingswet	200	-	8	192
Bestemmingsreserve Wetgevingskalender	152	-	-	152
Bestemmingsreserve Persoonlijk ontwikkelbudget	-	203	-	203
Bestemmingsreserve PGF Validatie	-	420	420	-
Bestemmingsreserve Koersen op de Toekomst	-	100	77	23
Gerealiseerde resultaat	1.659	-	1.659	-
Totaal reserves	**5.371**	**723**	**2.210**	**3.884**

Algemene reserve 3.079k

In 2018 is een onttrekking begroot van 425k uit de algemene reserve door omzetdaling in 2018. Vanwege de arbeidsmarktproblematiek is gekozen om de beschikbare capaciteit niet direct mee te laten dalen. Vanwege een aantal voordelen is het resultaat positiever uitgevallen, daar is een onttrekking nodig van 46k. De reserve daalt daarmee naar 3.079k.

WW & re-integratie 235k

De reserve WW & re-integratie is bedoeld voor kosten van re-integratie inspanningen. In de tweede tertaalrapportage is abusievelijk aangegeven de loonkosten van twee langdurig zieke medewerkers te dekken uit deze reserve. De dekking van loonkosten bij ziekte is onderdeel van onze reguliere bedrijfsvoering. De begrote onttrekking uit de reserve is daarom niet doorgevoerd in 2018.

Omgevingswet 192k

In 2018 is 8k onttrokken uit de reserve voor traineekosten. De trainee heeft de projectleider ondersteunt bij opleidingen op het gebied van de Omgevingswet.

Wetgevingskalender 152k

Voor de extra inspanning in het kader van de wetgevingskalender is een reserve beschikbaar van 152k. In 2018 heeft er geen onttrekking aan de reserve plaatsgevonden. De reserve is voor extra implementatiekosten van toekomstige wijzigingen in wetgeving.

Validatie PGF 0k

Vanuit het rekeningresultaat 2017 was 420k gereserveerd om eenmalige inhuurkosten voor het validatieproces te financieren. In 2018 is de externe expertise zoals een projectleider en financiële- en administratieve ondersteuning ingehuurd om het validatieproces te begeleiden. Ter dekking is de 420k onttrokken uit de reserve.

Koersen op de toekomst 23k

Voor het programma Koersen op de Toekomst is 100k gereserveerd uit het rekeningresultaat 2017. Voor het programmamanagement en de doorontwikkeling van het zaakeigenaarschap is externe begeleiding ingehuurd. In 2018 is 77k besteed, het restant van 23k volgt in 2019.

Persoonlijk ontwikkelbudget 203k

Medewerkers hebben recht op een persoonlijk opleidingsbudget dat binnen 5 jaar ingezet kan worden. Om de komende 5 jaren de persoonlijke opleidingen te kunnen garanderen (nieuwe CAO verplichting vanaf 2018) is de resterende ruimte in het jaarbudget persoonlijke opleidingen toegevoegd aan de reserve. De maximale inzet over totaal 5 jaar kan oplopen tot 1,8 mln. op basis van de huidige formatie.

Gerealiseerde resultaat 0k

Het gerealiseerde saldo van baten en lasten over 2018 betreft een resultaat van 0k. De bestemming van het gerealiseerde resultaat 2017 van 1.659k is een reserve voor de PGF validatie (420k), een reserve voor het programma Koersen op de Toekomst (100k) en het restant van 1.139k is in 2018 terugbetaald aan de opdrachtgevers.

Voorzieningen *1.670k*

Tabel: verloopoverzicht voorzieningen

(bedragen x € 1.000)

Voorzieningen	Stand per 31-12-2017	Toevoegingen 2018	Onttrekkingen / vrijval 2018	Stand per 31-12-2018
Voorziening Personeel	499	106	333	272
Voorziening Restant verlof	473	138	12	599
Voorziening Onderhanden werk	709	90	-	799
Voorziening Werkhervattingskas (2014-2017)	240	-	240	-
Totaal voorzieningen	**1.921**	**334**	**585**	**1.670**

Voorziening Personeel 272k

De OD NZKG is eigen risico drager voor WW kosten. In 2018 is voor 333k aan WW kosten gemaakt en ten laste van deze voorziening gebracht. Voor toekomstige jaren is voor vier medewerkers een verwachte verplichting van 272k. Om deze kosten te dekken is 106k toegevoegd in 2018 om de voorziening op peil te brengen.

Voorziening Restant verlof 599k

Deze voorziening is getroffen om capaciteitskosten te compenseren wanneer medewerkers gespaard verlof voor een langere periode in één keer opnemen. Dit heeft te maken met wijzigingen in de cao per 1 januari 2018. Daarin is besloten dat de huidige maximale spaarperiode van vijf jaar vervalt voor (aangekocht) bovenwettelijk verlof en daarmee ongelimiteerd is.
Vanwege langdurig verlof van medewerkers is 12k onttrokken uit de voorziening. In 2018 is het aankopen van verlof toegenomen daarmee is het saldo verlof in 2018 wederom gegroeid. Om toekomstige kosten van langdurig verlof op te vangen is daarom een toevoeging gedaan van 138k.

Voorziening Onderhanden werk 799k

De voorziening is getroffen voor toezicht- en handhavingswerkzaamheden die volgt op de vergunningaanvraag voor het programma Bouw en Bodem. Er is bepaald dat deze voorziening een structurele voorziening is waarvan we de hoogte jaarlijks zullen berekenen. De voorziening wordt gebaseerd op het jaarlijkse volume van toezicht- en handhavingsproducten. In 2018 is het volume van Bodem flink gestegen en van Bouw nagenoeg gelijk gebleven. De hoogte van het berekende onderhanden werk is 90k hoger dan eind 2017, dit bedrag is daarmee toegevoegd aan de voorziening. Op balansdatum is voor Bouw het aandeel in de voorziening 402k en voor Bodem 397k.

Voorziening Naheffing werkhervattingskas 0k

Er heeft onderzoek plaatsgevonden op de mogelijke naheffing voor premiekosten van de werkhervattingskas. Uit het onderzoek blijkt dat de kans op naheffing nihil is. De gevormde voorziening valt daarom vrij in 2018 en levert een incidenteel voordeel op van 240k.

Vaste schulden *0k*

Om de investeringen te kunnen financieren is in 2013 een 5-jarige lening bij de Bank Nederlandse Gemeenten afgesloten van 1.050k. Er is in 2014, 2015, 2016, 2017 en 2018 een bedrag van 210k afgelost en daarmee is de lening volledig afgelost op 31-12-2018.

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	*1.873k*
Crediteuren	1.842k

Het saldo van crediteuren bestaat uit twee posten:

1. Crediteuren: het saldo van de openstaande facturen bij leveranciers per 31-12-2018 bedraagt 2k.
2. Crediteuren bestellingen: het betreft de post die bestaat uit de verplichtingen die nog te betalen stonden per 31-12-2018 maar waarvan nog geen factuur was ontvangen voor 1.840k. Per 31 januari 2019 resteert nog een bedrag van 1.013k, dit bedrag zal in het eerste kwartaal van 2019 worden verrekend.

Af te dragen omzetbelasting	30k

Overlopende passiva	*12.427k*
Nog te betalen bedragen	1.800k

Per balansdatum is een bedrag van 1.800k opgenomen alsnog te betalen. Een groot gedeelte van dit bedrag, namelijk 1.585k is gevormd door de voorlopige afrekening van de uitvoeringsovereenkomsten over 2018 met opdrachtgevers. De definitieve afrekening zal, na overleg met de opdrachtgevers, in 2019 aan de betreffende opdrachtgevers betaald worden. Het betreft gemeente Amsterdam (1.037k), gemeente Haarlemmermeer (156k), gemeente Zaanstad (139k), gemeente Diemen (66k), gemeente Ouder-Amstel (32k), gemeente Uithoorn (54k) en provincie Utrecht (99k).
Het overige deel (215k) wordt veroorzaakt door te betalen facturen die na sluiten van de crediteuren- en verplichtingenadministratie zijn ontvangen. De prestatie van deze werkzaamheden is verricht in 2018 en daarom zijn de kosten ook in 2018 verantwoord. Van bedrag resteert per 31-01-2019 nog een bedrag van 55k te betalen, dit bedrag zal in het eerste kwartaal van 2019 worden verrekend.

Vooruitontvangen bedragen	10.627k

Het bedrag vooruitontvangen bedragen betreft de ontvangen voorschotten van de uitvoeringsovereenkomsten van de opdrachtgevers over het eerste kwartaal 2019 voor een totaalbedrag van 10.525k. Verder is een vooruitontvangen bedrag ten behoeve van de offertes aan de Provincie Noord-Holland verantwoord ad 82k. Als laatste hebben we een bedrag ontvangen als subsidie van Rijkswaterstaat ten behoeve van het GIS ad 20k, welke in 2019 zal worden besteed.

Omgevingsdienst
noordzeekanaalgebied

Bijlage 1
Overzicht taakvelden per programma

(bedragen x € 1.000)

Taakveld, programma, kostensoort	Gewijzigde begroting 2018 lasten	Gewijzigde begroting 2018 baten	Gewijzigde begroting 2018 saldo	Realisatie 2018 lasten	Realisatie 2018 baten	Realisatie 2018 saldo
Programma Bouw						
Inkomsten		-12.309	-12.309		-12.067	-12.067
Salarislasten	3.966		3.966	3.778		3.778
Inhuur	3.674		3.674	3.760		3.760
Materieel	-		-	51		51
Taakveld 8.3 Wonen en bouwen	**7.639**	**-12.309**	**-4.670**	**7.589**	**-12.067**	**-4.478**
Totaal programma Bouw	**7.639**	**-12.309**	**-4.670**	**7.589**	**-12.067**	**-4.478**
Programma Bodem						
Inkomsten		-6.599	-6.599		-6.731	-6.731
Salarislasten	3.325		3.325	3.101		3.101
Inhuur	907		907	1.039		1.039
Materieel	-		-	46		46
Taakveld 7.4 Milieubeheer	**4.232**	**-6.599**	**-2.366**	**4.187**	**-6.731**	**-2.544**
Totaal programma Milieu	**4.232**	**-6.599**	**-2.366**	**4.187**	**-6.731**	**-2.544**
Programma Milieu						
Inkomsten		-13.995	-13.995		-14.156	-14.156
Salarislasten	6.858		6.858	7.131		7.131
Inhuur	3.120		3.120	1.793		1.793
Materieel	1.226		1.226	2.100		2.100
Taakveld 7.4 Milieubeheer	**11.204**	**-13.995**	**-2.790**	**11.025**	**-14.156**	**-3.132**
Totaal programma Milieu	**11.204**	**-13.995**	**-2.790**	**11.025**	**-14.156**	**-3.132**
Programma BRZO						
Inkomsten		-7.196	-7.196		-7.143	-7.143
Salarislasten	3.626		3.626	3.304		3.304
Inhuur	710		710	923		923
Materieel	-		-	29		29
Taakveld 7.4 Milieubeheer	**4.336**	**-7.196**	**-2.860**	**4.257**	**-7.143**	**-2.887**
Totaal programma BRZO	**4.336**	**-7.196**	**-2.860**	**4.257**	**-7.143**	**-2.887**
Programma Randvoorwaardelijk						
Inkomsten		-2.885	-2.885		-2.885	-2.885
Salarislasten	2.376		2.376	2.321		2.321
Inhuur	373		373	417		417
Materieel	-		-	39		39
Taakveld 7.4 Milieubeheer	**2.749**	**-2.885**	**-135**	**2.777**	**-2.885**	**-108**
Inkomsten		-1.421	-1.421		-1.421	-1.421
Salarislasten	1.170		1.170	1.143		1.143
Inhuur	184		184	206		206
Materieel	-		-	19		19
Taakveld 8.3 Wonen en bouwen	**1.354**	**-1.421**	**-67**	**1.368**	**-1.421**	**-53**
Totaal programma Randvoorwaardelijk	**4.103**	**-4.305**	**-202**	**4.145**	**-4.306**	**-161**
Programma Bedrijfsvoering						
Inkomsten		-166	-166		-366	-366
Salarislasten	5.904		5.904	5.535		5.535
Inhuur	1.524		1.524	1.775		1.775
Materieel	6.383		6.383	6.604		6.604
Taakveld 0.4 Overhead	**13.811**	**-166**	**13.645**	**13.915**	**-366**	**13.548**
Onvoorzien	124		124			-
Taakveld 0.8 Overige baten en lasten	**124**	**-**	**124**	**-**	**-**	**-**
Taakveld 0.9 Vennootschapsbelasting	**-**	**-**	-	**-**	**-**	**-**
Totaal programma Bedrijfsvoering	**13.935**	**-166**	**13.768**	**13.915**	**-366**	**13.548**
Saldo voor mutaties reserves	**45.450**	**-44.570**	**880**	**45.117**	**-44.769**	**348**
Programma Bedrijfsvoering						
Taakveld 0.10 Mutaties reserves	**225**	**-1.105**	**-880**	**203**	**-551**	**-348**
Totaal programma Bedrijfsvoering	**225**	**-1.105**	**-880**	**203**	**-551**	**-348**
Saldo na mutaties reserves	**45.675**	**-45.675**	**0**	**45.320**	**-45.320**	**0**

Bijlage 2 Bijdrage per deelnemer

(bedragen x € 1.000)

Deelnemer	UVO 2018	Gewijzigde begroting OD NZKG 2018	Realisatie 2018
Gemeente Amsterdam	20.139	19.314	19.101
Provincie Noord-Holland	11.799	12.073	12.178
Gemeente Zaanstad	2.435	2.328	2.295
Gemeente Haarlemmermeer	6.872	6.648	6.716
Gemeente Aalsmeer	188	201	209
Gemeente Amstelveen	184	179	191
Gemeente Diemen	281	245	214
Gemeente Ouder-Amstel	157	134	126
Gemeente Uithoorn	236	185	181
Provincie Flevoland	237	261	256
Provincie Utrecht	918	853	818
Totaal UVO	**43.444**	**42.420**	**42.285**
Projecten		405	420
Subsidies		494	455
Offertes		335	466
Externe detachering		517	487
Overige		400	656
Onttrekking reserves		1.105	551
Overig baten		**3.255**	**3.035**
Totale baten		**45.675**	**45.320**

Bijlage 3 Berekening financiële kengetallen

Hieronder volgt de berekening van de financiële kengetallen en toelichting daarop. Zie paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing voor de beoordeling en toelichting op de kengetallen.

Tabel: netto schuldquote

(bedragen x €1.000)

Netto schuldquote	Rekening 2017	Begroting 2018	Rekening 2018
Vaste schulden	210	-	-
Netto vlottende schuld	3.339	3.800	1.873
Overlopende passiva	12.221	9.765	12.427
Financiële activa (excl. verstrekte leningen)		-	
Financiële activa (verstrekte leningen)		-	
Uitzettingen < 1 jaar *	7.293	4.545	11.628
Liquide middelen	12.423	12.053	5.263
Overlopende activa	1.473	-	1.216
Totale baten (excl. mut. res.)	44.489	43.095	44.769
Netto schuldquote	**-12%**	**-7%**	**-9%**

De netto schuldquote wordt berekend door het saldo van de schulden en vorderingen te delen door te totale baten.

Tabel: solvabiliteitsratio

(bedragen x €1.000)

Solvabiliteitsratio	Rekening 2017	Begroting 2018	Rekening 2018
Eigen vermogen	5.371	3.125	3.884
Balanstotaal*	12.757	10.749	9.227
Solvabiliteit	**42%**	**29%**	**42%**

*Gecorrigeerd met voorschotten opdrachtgevers

De verhouding tussen het eigen en totale vermogen geeft de ratio voor de solvabiliteit

Tabel: structurele exploitatieruimte

(bedragen x €1.000)

Structurele exploitatieruimte	Rekening 2017	Begroting 2018	Rekening 2018
Totale structurele lasten	41.762	43.095	44.179
Totale structurele baten	44.489	43.095	44.529
Totale structurele toevoegingen aan de reserves	450	-	-
Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	-	-	-
Totale baten	44.930	44.796	45.320
Structurele exploitatieruimte	**5%**	**0%**	**1%**

De berekening voor structurele exploitatieruimte is het saldo van structurele baten en lasten en structurele toevoegingen en onttrekkingen van reserves. Het resultaat hiervan wordt gedeeld door de totale baten.

Bijlage 4 Meerjarig overzicht risico's

In onderstaande tabel zijn de strategische bedrijfsrisico's van de OD NZKG opgenomen in een meerjarig overzicht. Per risico is aangegeven wat het geschat financieel effect is, de kans dat het risico zich voordoet en in welk jaar zich dit kan voordoen.

Tabel: meerjarig overzicht noodzakelijk weerstandsvermogen

Risico's	Totaal geschat financieel effect	Risico-bedrag 2017	Risico-bedrag 2018	Risico-bedrag 2019	Risico-bedrag 2020	Risico-bedrag 2021	Risico-bedrag 2022
Verandering in Wet- en regelgeving							
a. extra werk borging operationele kwaliteit Omgevingwet	600	144	144	150	300	300	
b. personele consequenties wet Kwaliteitsborging bouw	1.046					209	209
c. Algemene Verordening Gegevensbescherming	1.952			98	98	98	98
kans dat het risico zich voordoet		*gemiddeld*	*gemiddeld*	*gemiddeld*	*gemiddeld*	*gemiddeld*	*gemiddeld*
Verandering in Wetgeving	**3.598**	**144**	**144**	**248**	**398**	**607**	**307**
Conjuncturele ontwikkelingen en arbeidsmarkt							
a. omzetfluctuatie door conjuncturele ontwikkelingen	1.025			103	205	205	205
b. niet realiseren van de dekkingsbijdrage overhead	705	*605*	*605*	141	141	141	141
kans dat het risico zich voordoet		*gemiddeld*	*gemiddeld*	*gemiddeld*	*gemiddeld*	*gemiddeld*	*gemiddeld*
Conjuncturele ontwikkelingen en arbeidsmarkt	**1.730**	**605**	**605**	**244**	**346**	**346**	**346**
Bedrijfsvoering							
a. stijging loonkosten en pensioenlasten 2019	1.402			1.402			
b. hogere kosten inhuur en minder inschrijvingen aanbestedingen	329	176	176	164	164	164	164
c. risico overgang financiele en salarisadministratie	-			-	-		
d. afbouwrisico door vervallen termijn garantstelling aanvullend pakket	-			-	-	-	-
kans dat het risico zich voordoet		*zeer groot*	*zeer groot*	*zeer groot*	*zeer groot*	*zeer groot*	*zeer groot*
Bedrijfsvoering	**1.731**	**176**	**176**	**1.566**	**164**	**164**	**164**
Prestatiegericht financieren							
a. afwijking t.o.v. vastgesteld kengetal	2.050	1.192	1.192	410	410	410	410
kans dat het risico zich voordoet		*gemiddeld*	*gemiddeld*	*gemiddeld*	*gemiddeld*	*gemiddeld*	*gemiddeld*
Prestatiegericht financieren	**2.050**	**1.192**	**1.192**	**410**	**410**	**410**	**410**
Totaal	**9.109**	**2.117**	**2.117**	**2.468**	**1.318**	**1.527**	**1.227**

Kans	Klasse	kans	Frequentie	%
	1	Zeer klein	1x per 20 jaar	5%
	2	Klein	1x per 10 jaar	10%
	3	Gemiddeld	1x per 5 jaar	20%
	4	Groot	1x per 2 jaar	50%
	5	Zeer groot	1x per jaar	100%

Financieel gevolg	Klasse	min.	max.	Gemiddeld
	1	€ 0	€ 50.000	€ 25.000
	2	€ 50.000	€ 100.000	€ 75.000
	3	€ 100.000	€ 250.000	€ 175.000
	4	€ 250.000	€ 500.000	€ 375.000
	5	€ 500.000	maximaal	€ 1.000.000

Risico matrix

		laag		prioriteit		hoog	
	1	5	10	15	20	25	hoog
	2	4	8	12	16	20	
Financieel gevolg	3	3	6	9	12	15	
	4	2	4	6	8	10	
	5	1	2	3	4	5	laag
		1	2	3	4	5	
				Kans			

Alle risico's krijgen een score van kans maal gevolg. Aan de hand daarvan wordt bepaald hoeveel weerstandscapaciteit nodig is. Als voorbeeld: de kans dat het risico PGF zich voordoet wordt ingeschat op gemiddeld en dan rekenen we 20% als financieel effect. Als dit risico zich voordoet, heeft dat effect van maximaal € 2.050k. Voor dit risico wordt dan een bedrag van 20% van € 2.050k = € 410k meegenomen in de benodigde weerstandscapaciteit. Zo wordt voor ieder risico een benodigd bedrag berekend (rekening houdend met het jaar/de jaren waarin het risico zich kan voor doen).

Bijlage 5 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Gemeente Amsterdam

Bezoekadres
Jodenbreestraat 25 3e etage
1011 NH Amsterdam

Postbus 1078
1000 BB Amsterdam
Telefoon 020 254 9000
amsterdam.nl

Nr. 664.000.18-A

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel
Wij hebben de jaarrekening 2018 van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied te Zaanstad gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied op 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met het Besluit Begroting en verantwoording (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:
1 de balans per 31 december 2018;
2 de winst-en-verliesrekening over 2018;
3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen en de Regeling Controleprotocol Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semi publieke sector 2018 (WNT). Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening".

Wij zijn onafhankelijk van de Omgevingsdienst Noorzeekanaalgebied zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie die bestaat uit:
- Het directieverslag
- De programma verantwoording

ACAM is bereikbaar per metro, sneltram (lijn 51, 53 en 54) en tram (lijn 9 en 14) halte Waterlooplein
Een routebeschrijving vindt u op www.amsterdam.nl

- De Verplichte paragrafen
- Overige bijlagen

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat deze informatie:
- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de BBV is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten van de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie voor de jaarrekening
De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de BBV. In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de entiteit te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Amsterdam, 8 maart 2019

D. van Eeden RA
Auditdienst ACAM

ACAM is bereikbaar per metro, sneltram (lijn 51, 53 en 54) en tram (lijn 9 en 14) halte Waterlooplein
Een routebeschrijving vindt u op www.amsterdam.nl

Risico's beperken, leefbaarheid vergroten.

Omgevingsdienst
noordzeekanaalgebied

www.odnzkg.nl

Omgevingsdienst
noordzeekanaalgebied

Ebbehout 31
1507 EA Zaandam
www.odnzkg.nl